

**POSTĘPOWANIE KARNE, W SPRAWACH O WYKROCZENIA, KARNE SKARBOWE,
W SPRAWACH NIELETNICH ORAZ PRAWO KARNE WYKONAWCZE**

ZESTAW NR 1

1. Prawomocnym wyrokiem z dnia 30.11.2019 r. Sąd Rejonowy w M. uznał Michała K. za winnego popełnienia przestępstwa z art. 190 § 1 k.k. w zw. z art. 12 § 1 k.k. oraz art. 157 § 2 k.k. Wyrok ten uprawomocnił się dnia 08.12.2019 r. W dniu 19.12.2019 r. do sądu wpłynął wniosek obrońcy skazanego o sporządzenie pisemnego uzasadnienia tego wyroku wraz z wnioskiem o przywrócenie terminu do złożenia tego wniosku. W uzasadnieniu tego wniosku obrońca podniósł, że oskarżony nie był obecny przy ogłoszeniu wyroku, ale nieobecność ta nie była wyrazem lekceważenia swoich praw i obowiązków procesowych, lecz koniecznością pobytu w miejscu pracy. Nie został więc pouczone o prawie i terminie złożenia przedmiotowego wniosku, a był przekonany, iż – wobec jego nieobecności na ogłoszeniu wyroku – sąd z urzędu prześle na adres jego zamieszkania odpis wyroku, od którego będzie mógł się odwołać. Dopiero informacja uzyskana od profesjonalnego pełnomocnika w jego kancelarii w dniu 12.12.2019 r. uświadomiła mu, iż w tym przedmiocie konieczna była inicjatywa z jego strony. Dalej obrońca podnosi, że oskarżony jest prostą osobą, nie zna nawet podstawowych reguł postępowania karnego. Pozostawał w usprawiedliwionej nieświadomości konieczności złożenia pisemnego wniosku o doręczenie odpisu wyroku z uzasadnieniem.

Oceń zaistniałą sytuację. Czyja, jaka decyzja oraz w jakiej formie powinna zostać wydana?

2. Adam S. złożył zażalenie na postanowienie Prokuratora Rejonowego w R. z dnia 29.06.2018 r. o odmowie wszczęcia śledztwa o czyn z art. 231 § 1 k.k. Sąd Okręgowy w R. wyłączył od rozpoznania tej sprawy wszystkich sędziów orzekających w Sądzie Rejonowym w R. i sprawę przekazał do rozpoznania Sądowi Rejonowemu w N. (do innego okręgu). W dniu 28 stycznia 2019 r. do Sądu Rejonowego w N. wpłynął wniosek pokrzywdzonego Adama S., aby ten sąd wystąpił do Sądu Najwyższego celem przekazania sprawy innemu sądowi równorzędnemu. Pokrzywdzony podniósł, że tego rodzaju wystąpienie uzasadnione jest dobrem wymiaru sprawiedliwości i sprawę winien rozpoznać sąd rejonowy spoza właściwości Sądu Okręgowego w T. oraz Sądu Okręgowego w R. Pokrzywdzony zawarł w swym wniosku m.in. argument, że Sąd Rejonowy w N. jest sądem podległym instancyjnie pod Sąd Okręgowy w T., a pomiędzy obiema instytucjami występuje zależność osobista oraz służbowa. Sąd Rejonowy w N. postanowieniem z dnia 6 lutego 2019 r., na podstawie art. 37 k.p.k. *a contrario*, postanowił wniosek Adama S. pozostawić bez rozpoznania.

Oceń zaistniałą sytuację. Czy na wydane postanowienie służy zażalenie? Gdyby zażalenie Adamowi S. nie przysługiwało, to jak należałoby z nim postąpić?

3. W sprawie Andrzeja S., skazanego za przestępstwo z art. 207 § 1 k.k. wpłynął wniosek o odroczenie wykonania zastępczej kary pozbawienia wolności i wniosek o wstrzymanie wykonania tej zastępczej kary pozbawienia wolności – do czasu rozpoznania wniosku o jej odroczenie. Sąd Rejonowy w S. odmówił wstrzymania wykonania zastępczej kary pozbawienia wolności. Postanowienie w tym zakresie nie zawiera uzasadnienia, ale zawiera pouczenie, że „*Na powyższe postanowienie zażalenie nie przysługuje*”. Skazany jednak w terminie 7 dni od doręczenia mu odpisu postanowienia złożył na nie zażalenie i skierował je do Sądu Apelacyjnego w R., zarzucając postanowieniu brak uzasadnienia i naruszenie jego prawa do transparentnego postępowania sądowego.

Oceń zaistniałą sytuację. Czy na wydane postanowienie rzeczywiście nie służy zażalenie? Jeśli nie, jak należy z nim postąpić?

**POSTĘPOWANIE KARNE, W SPRAWACH O WYKROCZENIA, KARNE SKARBOWE,
W SPRAWACH NIELETNICH ORAZ PRAWO KARNE WYKONAWCZE**

ZESTAW NR 2

1. Józef C. prawomocnym wyrokiem Sądu Rejonowego w P. z dnia 02.11.2017 r. został uznany winnym występku z art. 157 § 2 k.k. i została mu wymierzona kara grzywny w wysokości 50 stawek dziennych, przy ustaleniu jednej stawki dziennej na 10 zł. Ponadto sąd orzekł wobec Józefa C. środek kompensacyjny tytułem zadośćuczynienia za doznaną krzywdę w kwocie 500 zł na rzecz pokrzywdzonego Roberta K. oraz rozstrzygnął o kosztach procesu. Ww. karę skazany wykonał w całości w dniu 11.01.2018 r. W dniu 04.12.2019 r. skazany złożył wniosek o zatarcie skazania wynikającego z ww. wyroku. Wniosek swój uzasadnił uiszczeniem grzywny, jak i zadośćuczynienia, jak też tym, że od czasu skazania przestrzegał porządku prawnego i nie był karany sądownie za przestępstwa lub wykroczenia. Wskazał też, że nie toczą się wobec niego żadne postępowania oraz że przestrzega zasad współżycia społecznego. Tymczasem z akt nie wynikało, by skazany uścił świadczenie na rzecz pokrzywdzonego. Skazany nie przedłożył na tą okoliczność żadnego dowodu – mimo, że był do tego wzywany.

Oceń zaistniałą sytuację. Kiedy może dojść do zatarcia skazania osoby skazanej na grzywnę? Czy na postanowienie o nie uwzględnieniu wniosku w przedmiocie zatarcia skazania służy zażalenie?

2. Pokrzywdzony Robert H. w dniu 20 lipca 2016 r. złożył pisemny wniosek o wyłączenie sędziego Doroty B. i pozostałych sędziów Sądu Rejonowego w M. od udziału w sprawie odwoławczej Sądu Rejonowego w M., tj. rozpoznania jego zażalenia na postanowienie Prokuratora Rejonowego w T. z dnia 09.10.2015 r. o odmowie wszczęcia śledztwa w sprawie o czyn z art. 231 § 1 k.k. We wniosku Robert H. wskazał m.in., że:

- sędziowie Sądu Rejonowego w M. podejmowali rażąco błędne decyzje lub rozstrzygnięcia w sprawach z jego udziałem;
- sędziowie Sądu Rejonowego w M. nie powinni orzekać w sprawie podejrzenia przestępstwa, czy też przekroczenia uprawnień przez organy ścigania w M., gdyż może to naruszać zasadę obiektywizmu.

Oceń zaistniałą sytuację. Czy przepisy postępowania karnego przewidują możliwość wyłączenia wszystkich sędziów danego sądu lub choćby tylko wszystkich sędziów konkretnego wydziału tego sądu? Jaka jest procesowa droga wykluczenia obaw w razie wystąpienia okoliczności mogących rodzić wątpliwości co do obiektywizmu jedynie sędziego referenta? Czy fakt rozstrzygania zupełnie innej sprawy danej osoby przez tego samego sędziego stanowi okoliczność powodującą wątpliwość co do bezstronności tego sędziego w aktualnie prowadzonym postępowaniu?

3. Sąd Rejonowy w H. w dniu 5 stycznia 2021 r. wydał i ogłosił wyrok w sprawie Kazimierza P. oskarżonego z art. 279 § 1 k.k. Na ogłoszeniu był obecny tylko obrońca oskarżonego i oskarżyciel posiłkowy Zygmunt J., którego pełnomocnik nie stawił się. Wniosek o uzasadnienie wyroku w terminie zawitym dla tej czynności złożyli jednak tylko oskarżony i oskarżyciel posiłkowy.

Jak w takiej sytuacji potoczy się postępowanie międzyinstancyjne?

**POSTĘPOWANIE KARNE, W SPRAWACH O WYKROCZENIA, KARNE SKARBOWE,
W SPRAWACH NIELETNICH ORAZ PRAWO KARNE WYKONAWCZE**

ZESTAW NR 3

1. W dniu 08 sierpnia 2016 r. do Sądu Rejonowego w N. (okręg tarnobrzewski) wpłynął subsydiarny akt oskarżenia Ryszarda K. i Agnieszki K., reprezentowanych przez pełnomocnika będącego adwokatem, przeciwko Janowi J., oskarżonemu o to, że w dniu 30 stycznia 2014 r., w A. (okręg włocławski) przyjął, od nieznanego sprawcy, środki płatnicze, należące do pokrzywdzonego Ryszarda K., w wysokości 16.087,50 zł oraz dokonał ich transferu za granicę na rzecz osoby trzeciej, udaremniając stwierdzenie ich przestępczego pochodzenia i miejsce umieszczenia oraz wykrycie, tj. o czyn z art. 299 § 1 k.k. Pod sformułowaniem zarzutem, w ww. akcie oskarżenia znajduje się wskazanie, że „Na podstawie art. 24 § 1 k.p.k., art. 31 § 1 k.p.k. sprawa podlega rozpoznaniu przez Sąd Rejonowy w N.”, przy czym pełnomocnik oskarżycieli subsydiarnych nie wskazał, dlaczego do rozpoznania tej sprawy jest właściwy Sąd Rejonowy w N. Po zbadaniu sprawy na posiedzeniu – Sąd Rejonowy w N. rozstrzygnął w przedmiocie właściwości rzeczowej i miejscowej.

Oceń zaistniałą sytuację. Jaką decyzję powinien wydać Sąd Rejonowy w N.? Czy posiedzenie w przedmiocie zbadania właściwości jest jawne, czy też - odbywa się z wyłączeniem jawności?

2. Damian N. wyrokiem Sądu Rejonowego w T. został uznany winnym występku z art. 280 § 1 k.k. oraz z art. 278 § 1 k.k. i została mu wymierzona kara łączna pozbawienia wolności w wymiarze 2 lat. Ww. karę skazany odbył częściowo, gdyż postanowieniem Sądu Okręgowego w T. z dnia 10.02.2011 r. został przedterminowo warunkowo zwolniony z odbycia reszty kary – z okresem próby do 10.02.2013 r. W dniu 13.04.2018 r. skazany złożył wniosek o zatarcie skazania wynikającego z ww. wyroku. Wniosek swój uzasadnił chęcią bliżej niewskazanego pracodawcy, by zatrudnić go ze statusem osoby niekaranej. Ponadto zapewnił, że po skazaniu go i odbyciu części kary nie popełnił żadnego przestępstwa ani wykroczenia. Tymczasem z policyjnego wywiadu środowiskowego z dnia 25.06.2018 r. wynikało, że wprowadzając skazany przestrzega zasad współżycia społecznego, nie wpływały skargi na niego, a w lokalnym środowisku posiada on pozytywną opinię, natomiast aktualnie toczy się przeciwko niemu postępowanie przygotowawcze z art. 286 § 1 k.k., w którym zastosowano wobec niego środki zapobiegawcze w postaci zakazu opuszczania określonego miejsca pobytu oraz dozór Policji. Sąd Rejonowy w T. postanowieniem wydanym na podstawie art. 37 § 1 k.k.w. w zw. z art. 107 § 1 i 2 k.k. nie uwzględnił wniosku Damiana N. w przedmiocie zatarcia skazania.

Oceń zaistniałą sytuację. Kiedy może dojść do zatarcia skazania osoby skazanej na karę pozbawienia wolności? Czy na postanowienie o nie uwzględnieniu wniosku w przedmiocie zatarcia skazania służy zażalenie?

3. Postanowieniem z dnia 16 września 2018 r. Prokurator Rejonowy w T. zabezpieczył na mieniu podejrzanego Ryszarda Z. samochód osobowy marki Toyota Avensis – na poczet grożącej podejrzanemu kary grzywny w wysokości do 45.000 zł. Postępowanie w sprawie zakończyło się wydaniem przez Sąd Rejonowy w N. w dniu 21 lipca 2019 r. wyroku skazującego Ryszarda Z., m.in. na grzywnę w wysokości 200 stawek dziennych, przy ustaleniu jednej stawki na 50 zł. Wyrok ten uprawomocnił się z dniem 8 listopada 2019 r. Akta wykonawcze potwierdzają, że Ryszard Z. uiszczył orzeczoną wobec niego grzywnę w całości. W dniu 30 marca 2020 r. obrońca skazanego wniósł o „usunięcie zastrzeżenia w rejestrze co do samochodu dłużnika marki Toyota Avensis”, uzasadniając to uiszczeniem grzywny przez skazanego w całości, co zostało potraktowane jako wniosek o stwierdzenie przez sąd upadku zabezpieczenia.

Oceń zaistniałą sytuację. Jakie rozstrzygnięcie powinien wydać sąd, jeśli stwierdzi, że nie ma potrzeby dalszego zabezpieczania uiszczonej grzywny na mieniu skazanego?

**POSTĘPOWANIE KARNE, W SPRAWACH O WYKROCZENIA, KARNE SKARBOWE,
W SPRAWACH NIELETNICH ORAZ PRAWO KARNE WYKONAWCZE**

ZESTAW NR 4

1. Skazany Łukasz A. wniósł o doprowadzenie go z zakładu karnego na wyznaczoną rozprawę w sprawie wydania wyroku łącznego, przy czym nie wskazał, dlaczego o to wnosi. Sąd nie znalazł podstaw uzasadniających bezwzględną potrzebę stawiennictwa skazanego na rozprawie w przedmiocie wydania wyroku łącznego i jego wniosku nie uwzględnił. Sąd uznał, że osobiste stawiennictwo skazanego nie jest konieczne, a obecność wyznaczonego skazanemu obrońcy z urzędu jest wystarczająca. Skazany złożył na to postanowienie zażalenie, podnosząc w nim zarzut, że prawo do obrony wymaga, aby na rozprawie był obecny, a nie ma zaufania do wyznaczonego mu obrońcy z urzędu.

Oceń zaistniałą sytuację. Jak powinno wyglądać procedowanie po wniesieniu przez skazanego zażalenia na doręczone mu postanowienie?

2. Wyrokiem z dnia 2 maja 2018 r. w sprawie przeciwko Gabrielowi L. Sąd Rejonowy w N. orzekł, między innymi, przepadek dowodów rzeczowych w postaci oryginałów teczek dokumentacji dotyczącej Zofii L. jako przedmiotów pochodzących bezpośrednio z przestępstwa, na podstawie art. 44 § 1 k.k. Wyrok uprawomocnił się w dniu 6 września 2018 r. W sprawie tej Sąd Rejonowy w N. w postępowaniu wykonawczym przyjął, że przedmiotowa dokumentacja nie ma żadnej wartości majątkowej, jej gabaryty umożliwiają przechowywanie jej w aktach sprawy, więc zarządził pozostawienie w aktach sprawy tej dokumentacji.

Czy decyzja sądu była prawidłowa? Dlaczego wskazane przedmioty te nie powinny być zniszczone? Czy na postanowienie o pozostawieniu w aktach sprawy dowodów rzeczowych służy zażalenie, a jeśli tak, to komu?

3. W dniu 26 stycznia 2015 r. do Sądu Rejonowego w D. wpłynął wniosek Komendy Powiatowej Policji w D. o ukaranie Zbigniewa M., który w dniu 17 grudnia 2014 r., około godz. 20.40, w miejscowości S., obsługując klientów w sklepie spożywczo-przemysłowym, miał sprzedać alkohol w postaci dwóch butelek wódki Wiśniówka Lubelska o poj. 0,2 litra nietrzeźwemu Arturowi K., tj. o czyn z art. 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości. Zarządzeniem Przewodniczącego Wydziału Karnego z dnia 26.01.2015 r. zostało wszczęte postępowanie przeciwko obwinionemu o wykroczenie z art. 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. Sędzia referent jednak skierował sprawę na posiedzenie, a Sąd Rejonowy w D. na podstawie art. 62 § 1 i 2 k.p.w. w zw. z art. 5 § 1 pkt 2 k.p.w. postępowanie przeciwko obwinionemu Zbigniewowi M. o czyn wyżej opisany umorzył, przy przyjęciu, że brak jest w nim znamion wykroczenia. Kosztami postępowania w części dotyczącej umorzenia postępowania obciążono Skarb Państwa.

Oceń zaistniałą sytuację. Czy decyzja sądu była prawidłowa?

**POSTĘPOWANIE KARNE, W SPRAWACH O WYKROCZENIA, KARNE SKARBOWE,
W SPRAWACH NIELETNICH ORAZ PRAWO KARNE WYKONAWCZE**

ZESTAW NR 5

1. Sąd Rejonowy w G. prawomocnym wyrokiem nakazowym z dnia 07.03.2018 r. przeciwko Mariuszowi D. skazał go za wykroczenie z art. 87 § 1a k.w. na karę grzywny w kwocie 500 zł. Skazany uiszczył orzeczoną grzywnę tylko w części, wpłacając dwie raty po 100 zł. W dniu 19.06.2018 r. wpłynął wniosek skazanego o umorzenie reszty ww. grzywny – ze wskazaniem, że nie może on znaleźć stałej pracy ze względów zdrowotnych, bo z powodu padaczki nikt nie chce go zatrudnić nawet tymczasowo i dlatego jest na całkowitym utrzymaniu rodziców, którzy mają niewielkie emerytury i nie za bardzo mogą mu pomóc. Sąd nie dopatrywał przyczyn obiektywnych uniemożliwiających uiszczenie reszty orzeczonej grzywny i na podstawie art. 51 § 1 k.k.w. wniosku nie uwzględnił.

Oceń zaistniałą sytuację. Czy decyzja sądu była dopuszczalna? Jakie są przesłanki umorzenia grzywny – w całości lub w części? Czy na postanowienie o nieuwzględnieniu wniosku o umorzenie grzywny służy zażalenie, a jeśli tak, to komu?

2. Sąd Rejonowy w N. na posiedzeniu w dniu 14 grudnia 2020 r. wydał wyrok bez przeprowadzania rozprawy w sprawie przeciwko obywatelowi Holandii J. B. o czyn z art. 177 § 2 k.k. popełniony w dniu 6 sierpnia 2017 r. Na posiedzeniu stawili się tylko pełnomocnik oskarżyciela posiłkowego będący adwokatem, natomiast nie stawili się oskarżony, oskarżyciel posiłkowy, obrońca oskarżonego z wyboru i prokurator – wszyscy prawidłowo zawiadomieni. Sąd uwzględnił wniosek prokuratora i wydał wyrok skazujący, przy czym w wyroku zawarł również punkt o następującym brzmieniu: „IV. zasądza od Skarbu Państwa na rzecz Kancelarii Adwokackiej w N. adw. R. K. kwotę 516,60 (pięćset szesnaście 60/100) zł – tytułem wynagrodzenia za nieopłaconą obronę oskarżonego z urzędu”. Tymczasem w sprawie tej nie działał żaden obrońca z urzędu. Wniosek o sporządzenie uzasadnienia wyroku w całości wpłynął tylko od obrońcy z wyboru. Sędzia referent, sporządzając uzasadnienie, ograniczył je do uzasadnienia podstawy prawnej wyroku, uzasadnienia kary, środka kompensacyjnego i środków związanych z poddaniem sprawcy próbie. Przyznał też w uzasadnieniu wyroku, że w sprawie nie występował żaden obrońca z urzędu, tylko obrońca z wyboru, a w takiej sytuacji zasądzenie od Skarbu Państwa na rzecz adw. R. K. kwoty 516,60 zł – tytułem wynagrodzenia za nieopłaconą obronę oskarżonego z urzędu jest oczywistym błędem przy wydawaniu wyroku, wynikającym z niedokładnej edycji wyroków karnych na podstawie wzorcowych szablonów i że usunięcie tego błędu będzie możliwe w trybie kontroli instancyjnej, jeśli dojdzie do zaskarżenia wyroku w tej części.

Oceń zaistniałą sytuację. W jaki sposób opisany wyżej błąd sądu przy wyrokowaniu, przyznany w uzasadnieniu wyroku, może być usunięty z obrotu prawnego?

3. Na rozprawie w dniu 25.01.2016 r. Sąd Rejonowy w I. na mocy art. 285 § 1 k.p.k. na świadka Andrzeja C. nałożył pieniężną karę porządkową w kwocie 1.500 zł – albowiem świadek, ten pomimo prawidłowo doręczonego mu wezwania w dniu 22.12.2015 r., nie stawiał się po raz kolejny na rozprawę i nie usprawiedliwił swej nieobecności. Z akt sprawy wynika również, że ww. świadek stawiał się na rozprawie w dniu 04.05.2016 r., złożył zeznanie i usprawiedliwił swoje niestawiennictwo. Sąd Rejonowy w I. uchylił karę porządkową nałożoną na świadka, ale postanowienie w tym przedmiocie zaskarżył oskarżony. Podniósł on, że Andrzej C. to fałszywy świadek i powinien za to zostać ukarany przynajmniej nałożoną karą, która niezasadnie została mu uchylona.

Oceń zasadność zażalenia oskarżonego. Jaki będzie dalszy tok postępowania?

**POSTĘPOWANIE KARNE, W SPRAWACH O WYKROCZENIA, KARNE SKARBOWE,
W SPRAWACH NIELETNICH ORAZ PRAWO KARNE WYKONAWCZE**

ZESTAW NR 6

1. W dniu 5 września 2018 r. do Sądu Rejonowego w E. wpłynął wniosek Komendy Powiatowej Policji w E. o ukaranie Andrzeja S., który w dniu 2 września 2018 roku, około godziny 15.40, na drodze krajowej, kierując samochodem marki Ford Fusion, wyjeżdżając z drogi podporządkowanej, nie ustąpił pierwszeństwa przejazdu jadącemu prawidłowo motocyklem marki Suzuki, doprowadzając do zderzenia się z motocyklistą, czym miał spowodować zagrożenie bezpieczeństwa w ruchu drogowym dla kierującego motocyklem Suzuki Tomasza O. oraz trójki pasażerów pojazdu Ford Fusion, tj. za wykroczenie z art. 86 § 1 k.w. Zarządzeniem z dnia 5.09.2018 r. zostało wszczęte postępowanie przeciwko obwinionemu o wykroczenie z art. 86 § 1 k.w. W sprawie został wydany wyrok nakazowy. Z uwagi jednak na treść sprzeciwu od wyroku nakazowego wydanego w tej sprawie, wniesionego przez pełnomocnika oskarżyciela posiłkowego, został powołany biegły z zakresu medycyny sądowej – dla oceny skutków zdrowotnych u pokrzywdzonego po przedmiotowej kolizji drogowej. Z treści opinii biegłego lekarza wynikało, że obrażenia stwierdzone u Tomasza O. spowodowały u niego naruszenie czynności narządu ruchu trwające dłużej niż 7 dni (w rozumieniu art. 157 § 1 k.k.).

Oceń zaistniałą sytuację. Jakie rozstrzygnięcie powinien wydać sąd?

2. Prawomocnym wyrokiem Sądu Rejonowego w K. z dnia 03.06.2016 r. Grzegorz P. został skazany na karę łączną grzywny w wymiarze 120 stawek dziennych, przy ustaleniu jednej stawki dziennej na 10 zł. Postanowieniem Sądu Rejonowego w N. z dnia 30.03.2019 r. ww. kara grzywny została zamieniona na zastępczą karę pozbawienia wolności w wymiarze 44 dni. Kara ta nie została wykonana, a skazany nie korzystał z jej odroczenia. W dniu 11.07.2019 r. skazany złożył wniosek o odroczenie mu wykonania w/w kary. W uzasadnieniu podał, iż:

- jest jedynym żywicielem rodziny w skład której wchodzi dwójka małoletnich dzieci;
- chciałby pracować dalej i utrzymywać w normalnym bycie rodzinę;
- chce spłacić karę grzywny jak tylko zarobi pieniądze.

Sąd Rejonowy w N. postanowieniem z dnia 12.10.2019 r. wydanym na podstawie art. 151 § 1 k.k.w. odmówił skazanemu odroczenia wykonania zastępczej kary pozbawienia wolności orzeczonej przez Sąd Rejonowy w N. postanowieniem z dnia 30.03.2019 r., podnosząc m.in., że:

- postępowanie w przedmiocie odroczenia wykonania zastępczej kary pozbawienia wolności nie może być sposobem na unikanie odpowiedzialności karnej, jeśli ta oznacza konieczność osadzenia skazanego w zamkniętym zakładzie karnym;
- postępowanie karne wykonawcze, jeśli chodzi o zastępczą karę pozbawienia wolności, dotyczy nie tylko osób, które dorywczo nie pracują lub nie mają na utrzymaniu dzieci.

Czy decyzja sądu była prawidłowa? Czy na postanowienie o odmowie odroczenia zastępczej kary pozbawienia wolności służy zażalenie, a jeśli tak, to komu?

3. Postanowieniem Sądu Rejonowego w L. z dnia 31 maja 2019 roku zostało przyjęte do wykonania w Rzeczypospolitej Polskiej orzeczenie o charakterze pieniężnym wydane przez organ w Holandii. We wniosku został wskazany adres ukaranego. O terminie posiedzenia wyznaczonego na dzień 31 maja 2019 roku ukarany został zawiadomiony na ten właśnie adres. Przesyłkę odebrał dorosły domownik. Na posiedzenie ukarany Grzegorz M. nie stawiał się, więc odpis postanowienia został mu doręczony i odebrany przez dorosłego domownika, ale innego niż zawiadomienie o terminie posiedzenia. Grzegorz M. nadał pocztą zażalenie na ww. postanowienie dnia 4 października 2019 roku. Złożył również wniosek o przywrócenie terminu do złożenia zażalenia na ww. postanowienie. W uzasadnieniu podał, że kiedy był zawiadamiany o terminie posiedzenia sądu, przebywał poza granicami kraju. Postanowienie odebrał ktoś z domowników, ale nie zostało mu ono przekazane.

Oceń zaistniałą sytuację. Czy termin do złożenia zażalenia powinien być ukaranemu przywrócony?

**POSTĘPOWANIE KARNE, W SPRAWACH O WYKROCZENIA, KARNE SKARBOWE,
W SPRAWACH NIELETNICH ORAZ PRAWO KARNE WYKONAWCZE**

ZESTAW NR 7

1. W dniu 10 marca 2016 r. do Sądu Rejonowego w N. wpłynął prywatny akt oskarżenia sporządzony i podpisany przez Pawła S. przeciwko mieszkańcowi Gdańska Pawłowi Z, stającemu pod zarzutem, że:
- I. w dniu 22 lutego 2016 r., we Francji, uderzał Pawła S. kilkakrotnie po głowie i ciele, tj. o czyn z art. 157 § 2 k.k.;
 - II. w dniu 22 lutego 2016 r., we Francji, znieważył Pawła S. słowami powszechnie uznanymi za obelżywe, tj. o czyn z art. 216 § 1 k.k.

W akcie oskarżenia oskarżyciel prywatny nie wskazał, dlaczego sprawa miałaby podlegać rozpoznaniu przez Sąd Rejonowy w N. Po wezwaniu do uzupełnienia braków formalnych skargi (prywatnego aktu oskarżenia), oskarżyciel prywatny wskazał, że miejscem popełnienia czynów zarzucanych oskarżonemu jest miejscowość we Francji o nazwie „Epinay sur Seine”. Zarządzeniem przewodniczącego wydziału sprawa została skierowana na posiedzenie w przedmiocie zbadania właściwości funkcjonalnej. Sąd Rejonowy w N. dnia 4 kwietnia 2016 r. wydał postanowienie w tym przedmiocie.

Zaproponuj rozstrzygnięcie na podstawie przepisów o właściwości sądu.

2. Zdzisław B. został skazany prawomocnym wyrokiem Sądu Rejonowego w M. z dnia 27.01.2016 r. za czyn z art. 178a § 1 k.k. i art. 180a k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. – na karę grzywny w wymiarze 100 stawek dziennych, przy ustaleniu jednej stawki dziennej na kwotę 20 zł. Nadto sąd – na mocy art. 39 pkt 3 k.k. w zw. z art. 42 § 2 k.k. i art. 43 § 1 k.k. orzekł wobec skazanego tytułem środka karnego zakaz prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych na okres 3 lat, zaś na mocy art. 43a § 2 k.k. w zw. z art. 39 pkt 7 k.k. orzekł wobec niego tytułem środka karnego świadczenie pieniężne w kwocie 5.000 złotych na rzecz Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej. Ponadto zostały od skazanego zasądzone koszty postępowania w łącznej kwocie 270 zł. Wyrok uprawomocnił się bez zaskarżania go przez strony. Żona skazanego złożyła prośbę o jego ułaskawienie (z dnia 17.03.2016 r.), w której podniosła m.in. argumenty związane z jego podeszłym wiekiem, stanem zdrowia, trudną sytuacją materialną (niską emeryturą) i pomaganiem owdowiałej synowej. Żona skazanego wniosła o ułaskawienie go polegające na darowaniu mu kary grzywny oraz świadczenia na cel społeczny. Była pierwsza prośba o ułaskawienie skazanego Zdzisława B. Po zapoznaniu się z aktami sprawy sąd *meriti* wydał opinię negatywną i orzeczenie.

Oceń zaistniałą sytuację. Zaproponuj rozstrzygnięcie na podstawie przepisów o ułaskawieniu. Czy opinia negatywna w przedmiocie ułaskawienia jest dostępna dla uczestników postępowania?

3. Paweł B. został skazany za trzy przestępstwa z art. 286 § 3 k.k. Prawomocny wyrok Sądu Rejonowego w P. z dnia 20.10.2015 r. zawierał pomyłkę polegającą na tym, że błędnie wpisano podstawę wymiaru orzeczonej grzywny. Jak wynikało z akt sprawy oskarżony Paweł B. został skazany na samoistną karę grzywny, a nie na karę grzywny orzeczoną obok pozbawienia wolności, nawet jeśli swoich czynów dopuścił się w celu osiągnięcia korzyści majątkowej. W takim przypadku podstawą orzeczonej grzywny powinny być przepisy art. 286 § 3 k.k. w zw. z art. 91 § 1 k.k. i art. 33 § 1 k.k., a nie – art. 286 § 3 k.k. w zw. z art. 91 § 1 k.k. i art. 33 § 2 k.k. Sąd – na podstawie art. 105 § 1 k.p.k. sprostował oczywistą omyłkę pisarską w swoim prawomocnym wyroku poprzez wpisanie w miejsce oznaczenia podstawy wymiaru orzeczonej kary grzywny – „art. 33 § 2 k.k.” – „**art. 33 § 1 k.k.**”.

Oceń zaistniałą sytuację. Czy sprostowanie podstawy prawnej wymiaru kary było w tym trybie dopuszczalne?

**POSTĘPOWANIE KARNE, W SPRAWACH O WYKROCZENIA, KARNE SKARBOWE,
W SPRAWACH NIELETNICH ORAZ PRAWO KARNE WYKONAWCZE**

ZESTAW NR 8

1. W dniu 6 lipca 2015 r. do Sądu Rejonowego w N. wpłynęły z Prokuratury Rejonowej w N. akta sprawy Ds. 187/15/S wraz z zażaleniem pełnomocnika pokrzywdzonego mLeasing Sp. z o.o. na postanowienie Prokuratora Rejonowego w N. z dnia 16 czerwca 2015 r. o umorzeniu śledztwa w sprawie przywłaszczenia w okresie od listopada 2012 r. do czerwca 2015 r., w N., powierzonego umową leasingu nr 123/2011 – mienia w postaci centrum obróbczego sterowanego numerycznie PADE SPIN/SL o wartości 360.000 zł, stanowiącego mienie znacznej wartości na szkodę mLeasing Sp. z o.o., tj. o czyn z art. 284 § 1 k.k. w zw. z art. 294 § 1 k.k. – wobec braku znamion czynu zabronionego. Zażalenie zostało skierowane do Sądu Okręgowego w T., natomiast prokurator w swoim stanowisku z dnia 06.07.2015 r. nie wskazał, dlaczego i na jakiej podstawie do rozpoznania zażalenia pełnomocnika pokrzywdzonego jest właściwy Sąd Rejonowy w N. Zarządzeniem z dnia 09.07.2015 r. sprawa została skierowana na posiedzenie w przedmiocie zbadania właściwości rzeczowej i miejscowej.
- Oceń zaistniałą sytuację. Zaproponuj rozstrzygnięcie na podstawie przepisów o właściwości sądu. Zwięźle je uzasadnij.**

2. Tadeusz S. wyrokiem Sądu Rejonowego w F. został uznany winnym dwóch występków z art. 284 § 2 k.k. i za to skazany na karę łączną 1 roku pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres 5 lat. Ponadto sąd zobowiązał oskarżonego do naprawienia szkody w całości poprzez:

- zapłatę kwoty 2.000 zł na rzecz pokrzywdzonego Andrzeja K.,
- zapłatę kwoty 6.900 zł na rzecz pokrzywdzonych Zygmunta K. i Barbary K.

- wszystko w terminie 2 miesięcy od daty uprawomocnienia się wyroku.

Wyrok ten uprawomocnił się w dniu 06.05.2019 r. Jak wynika z akt wykonawczych, Sąd Rejonowy w F. postanowieniem z dnia 21.12.2020 r. uwzględnił wniosek kuratora i zarządził wobec skazanego Tadeusza S. wykonanie ww. kary pozbawienia wolności. Skazany w terminie zawitym 7 dni od doręczenia mu odpisu postanowienia złożył zażalenie na to postanowienie i podniósł w nim, że „*Sąd I instancji wadliwie przyjął, że skazany rażąco uchyla się od nałożonego obowiązku naprawienia szkody*”. W ślad za zażaleniem do akt zostały dostarczone dowody w postaci oświadczenia pokrzywdzonego Zygmunta K., że kwoty zasądzone tytułem naprawienia szkody zostały uregulowane przez Tadeusza S., a nadto dowód przekazu na rzecz pokrzywdzonego Andrzeja K. na kwotę 1.916,20 zł z dnia 28.12.2020 r.

Oceń zaistniałą sytuację. Czy Sąd Rejonowy w F. mógł we własnym zakresie uwzględnić zażalenie skazanego w ten sposób, że zaskarżone postanowienie zmienić poprzez nie zarządzanie wobec skazanego kary pozbawienia wolności (zwłaszcza gdyby stwierdził, że wszelkie szkody wyrządzone przestępstwami skazanego zostały naprawione i wyrównane, a tylko brak tego naprawienia szkód był podstawą zarządzenia kary wobec niego)?

3. W stosunku do skazanego Wiktora C. został wydany europejski nakaz aresztowania w dniu 24.02.2018 r. w sprawie Sądu Okręgowego w T. W dniu 3 lipca 2018 r. skazany został zatrzymany w Szwecji, natomiast przekazany stronie polskiej w dniu 6 września 2018 r. W Sądzie Rejonowym w G. wszczęto z urzędu postępowanie w przedmiocie zaliczenia okresu rzeczywistego pozbawienia wolności w sprawie na poczet orzeczonej kary pozbawienia wolności.

Jakie rozstrzygnięcie powinno zapaść w sądzie rejonowym? Czy na poczet orzeczonej lub wykonywanej kary pozbawienia wolności można zaliczyć okres faktycznego pozbawienia wolności w państwie wykonania nakazu w związku z przekazaniem?

**POSTĘPOWANIE KARNE, W SPRAWACH O WYKROCZENIA, KARNE SKARBOWE,
W SPRAWACH NIELETNICH ORAZ PRAWO KARNE WYKONAWCZE**

ZESTAW NR 9

1. Do Sądu Rejonowego w G. wpłynął akt oskarżenia przeciwko dwóm oskarżonym, tj. Wiesławowi K. i Markowi O. – oskarżonym o przestępstwa z art. 63 ust. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii i inne. W akcie oskarżenia prokurator zamieścił wniosek w trybie art. 335 § 1 k.p.k. o skazanie bez przeprowadzania rozprawy oskarżonego Marka O. Sprawa drugiego z oskarżonych ma być rozpoznana na zasadach ogólnych, tj. po przeprowadzeniu rozprawy. Sąd Rejonowy w G. na posiedzeniu – postanowił wyłączyć z tej sprawy i odrębnie rozpoznać sprawę przeciwko oskarżonemu Wiesławowi K. Postanowienie sądu zostało zaskarżone przez oskarżonego Wiesława K., który podniósł, że skoro popełniał przestępstwa wspólnie i w porozumieniu z Markiem O., to powinien być razem z nim sądzony.

Oceń prawidłowość rozstrzygnięcia sądu i dopuszczalność zażalenia oskarżonego.

2. Piotr Z. został skazany wyrokiem Sądu Rejonowego w B. z dnia 27 maja 2014 roku za czyn z art. 119 § 1 k.w. na karę grzywny w kwocie 300 zł. Wyrok uprawomocnił się dnia 24 czerwca 2014 roku. Dokumentacja związana z wykonaniem ww. wyroku została przekazana do Sądu Rejonowego w N., właściwego ze względu na miejsce pobytu skazanego. W dniu 14 marca 2016 r. doszło do wszczęcia na wniosek skazanego sprawy w przedmiocie zamiany ww. grzywny na pracę społecznie użyteczną. Sprawę skierowano na posiedzenie w przedmiocie przekazania według właściwości i Sąd Rejonowy w N. w swojej sprawie wykonawczej uznał się niewłaściwym i przekazał sprawę Sądowi Rejonowemu w B. – jako właściwemu miejscowo do jej prowadzenia.

Czy decyzja sądu była prawidłowa? Czy na postanowienie o przekazaniu sprawy wykonawczej służy zażalenie, a jeśli tak, to komu?

3. Wobec Mariusza W. zapadł prawomocny już wyrok z dnia 24.09.2019 r. za czyn z art. 202 § 4a k.k. i inne. Jak wynika z akt sprawy, Sąd Rejonowy w C. postanowieniem z dnia 21.11.2019 r.:
- 1) na podstawie art. 44 § 2 k.k. w zw. z art. 420 § 1 k.p.k. orzekł przepadek dowodu rzeczowego w postaci płyty CD-R Verbatim;
 - 2) na podstawie art. 230 § 2 k.p.k. i art. 420 § 1 k.p.k. zwrócił oskarżonemu dowody rzeczowe szczegółowo opisane w wykazie dowodów rzeczowych zalegającym w aktach sprawy.
- Prokurator Okręgowy w R. złożył zażalenie na to postanowienie i podniósł w nim, że dowód rzeczowy w postaci płyty DVD-R z napisem „Filmy w formacie avi Driwer Prescott” nie może być zwrócony oskarżonemu, ponieważ zawiera materiały pornograficzne z udziałem osób, których wygląd wskazuje na wiek poniżej 18 roku życia. Prokurator Okręgowy domagał się zmiany zaskarżonego orzeczenia poprzez orzeczenie przepadku ww. dowodu rzeczowego.

Oceń zaistniałą sytuację. Jaki może być tutaj przebieg ostępowania?

**POSTĘPOWANIE KARNE, W SPRAWACH O WYKROCZENIA, KARNE SKARBOWE,
W SPRAWACH NIELETNICH ORAZ PRAWO KARNE WYKONAWCZE**

ZESTAW NR 10

1. Jan O. został skazany prawomocnym wyrokiem Sądu Rejonowego w J. z dnia 07.05.2015 r. za czyn z art. 53 pkt 4 ustawy z dnia 13.10.1995 r. Prawo łowieckie – na karę grzywny w wymiarze 50 stawek dziennych, przy ustaleniu jednej stawki dziennej na kwotę 20 zł. W drugiej instancji, po utrzymaniu w mocy wyroku wydanego w I instancji zostały od niego zasądzone koszty postępowania w łącznej kwocie 120 zł. Skazany złożył prośbę o jego ułaskawienie (z dnia 03.11.2015 r.), w której podniósł m.in. argumenty związane z jego zdrowiem. Mianowicie już po uprawomocnieniu się wyroku skazującego w toku leczenia szpitalnego rozpoznane zostały u niego: dyskineza pęcherzyka żółciowego, polip odbytnicy i przerost gruczołu krokowego. Skazany podniósł, że zażywa lekarstwa i czeka go zabieg operacyjny. Skazany wniósł o ułaskawienie polegające na darowaniu mu kary grzywny oraz kosztów postępowania przed dwoma instancjami. Była to pierwsza prośba skazanego o ułaskawienie. Po zapoznaniu się z aktami sprawy sąd I instancji stwierdził, iż prośba skazanego nie zasługuje na uwzględnienie. Sąd wydał opinię negatywną i orzeczenie.

Oceń zaistniałą sytuację. Zaproponuj rozstrzygnięcie na podstawie przepisów o ułaskawieniu. Czy opinia negatywna w przedmiocie ułaskawienia jest dostępna dla uczestników postępowania?

2. Prokuratura Rejonowa w J. prowadziła dochodzenie w sprawie w sprawie nieumyślnego narażenia Ireny O., poprzez nieprawidłowe prowadzenie ciąży przez lekarza ginekologa, pod którego pieczęcią się znajdowała, na bezpośrednie niebezpieczeństwo utraty życia albo ciężkiego uszczerbku na zdrowiu, tj. o czyn z art. 160 § 3 k.k. w zw. z art. 160 § 2 k.k. W toku postępowania zgromadzono dokumentację medyczną – po uprzednim zwolnieniu Dyrektora Samodzielnego Publicznego Zespołu Zakładów Opieki Zdrowotnej w J. z obowiązku zachowania tajemnicy, w zakresie udzielenia informacji o danych osobowych personelu medycznego wyższego i średniego stopnia sprawującego opiekę nad Ireną O. w trakcie leczenia na Oddziale Ginekologiczno-Położniczym Szpitala Powiatowego w J.

Do Sądu Rejonowego w J. wpłynął wniosek Prokuratora Rejonowego w J. o zwolnienie lekarzy medycyny: Jerzego P. i Elżbiety L., zatrudnionych w Szpitalu Powiatowym w J., z obowiązku zachowania tajemnicy lekarskiej w zakresie podjętych wobec Ireny O. działań medycznych, diagnostyki i sposobu leczenia – celem przesłuchania ich w charakterze świadków dla potrzeb postępowania przygotowawczego. W uzasadnieniu wniosku prokurator wskazuje, że w toku postępowania uzyskano dokumentację medyczną z leczenia Ireny O., niemniej jednak bezpośrednie przesłuchanie w charakterze świadków lekarzy medycyny jest niezbędne dla wyjaśnienia okoliczności przedmiotowej sprawy, jak również dla dobra wymiaru sprawiedliwości. Sąd zezwolił na przesłuchanie w charakterze świadków wskazanych lekarzy medycyny i zwolnił ich z obowiązku zachowania tajemnicy lekarskiej.

Postanowienie sądu zostało zaskarżone przez świadka Jerzego P., który podniósł, że tajemnica zawodowa lekarza obejmuje wszelkie informacje związane z pacjentem, a uzyskane w związku z wykonywaniem zawodu, więc zwolnienie go z tej tajemnicy jest bezprawne.

Oceń prawidłowość rozstrzygnięcia sądu i zasadność zażalenia świadka.

3. Do Sądu Rejonowego w K. wpłynął subsydiarny akt oskarżenia wniesiony przez pełnomocnika oskarżycielki subsydiarnej posiłkowej Agnieszki K. przeciwko Wasylowi D., oskarżonemu o czyn z art. 177 § 1 k.k. Przed wyznaczeniem posiedzenia lub rozprawy pełnomocnik oskarżycielki subsydiarnej posiłkowej poinformował sąd, że cofa wniesiony akt oskarżenia.

Jakie rozstrzygnięcie wyda sąd? Kto ponosi koszty postępowania w takim układzie procesowym?

**POSTĘPOWANIE KARNE, W SPRAWACH O WYKROCZENIA, KARNE SKARBOWE,
W SPRAWACH NIELETNICH ORAZ PRAWO KARNE WYKONAWCZE**

ZESTAW NR 11

1. Prawomocnym wyrokiem Sądu Rejonowego w N. z dnia 23 grudnia 2004 r. Paweł M. został skazany za czyn z art. 159 k.k. na karę 1 roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres próby 4 lat. Nadto został oddany pod dozór kuratora w okresie próby. Paweł M. został zwolniony od kosztów sądowych w całości. Postanowieniem Sądu Rejonowego w N. z dnia 30 lipca 2007 r. zarządzono do wykonania ww. karę pozbawienia wolności. Paweł M. został zatrzymany i sprowadzony do Polski w trybie wykonania europejskiego nakazu aresztowania. W dniu 05.05.2015 r. do Sądu Okręgowego w T. wpłynęła informacja dotycząca obliczenia kosztów za konwojowanie Pawła M. na trasie PSG Warszawa-Okęcie – Areszt Śledczy Warszawa-Służewiec. Koszty takie wynoszą 20 złotych. Sąd Okręgowy w T. przekazał sprawę w przedmiocie ustalenia kosztów postępowania sądowi I instancji.

Oceń zaistniałą sytuację. Czy w postępowaniu wykonawczym można ustalić uzupełniająco koszty procesu należne Skarbowi Państwa od skazanego, który w wyroku został zwolniony od kosztów sądowych w całości? Czy na postanowienie w tym przedmiocie służy zażalenie?

2. Sąd Rejonowy w N. skazał Wandę D. za to, że w dniu 21 grudnia 2018 r., znęcała się nad psem rasy owczarek niemiecki w ten sposób, że nałożyła mu na szyję obroź z przytwierdzonym do niej metalowym łańcuchem z metalowym obciążnikiem; który spowodował ograniczenie ruchu psa, zmuszając zwierzę do przebywania w nienaturalnej pozycji, tj. o czyn z art. 35 ust. 1a ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt – na karę 6 miesięcy pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres próby 2 lat. Jednocześnie sąd orzekł wobec oskarżonej środków karny w postaci zakazu posiadania psów na okres 2 lat. Wyrok ten zaskarżył oskarżyciel posiłkowy – Fundacja na Rzecz Ochrony Praw Zwierząt EX LEGE w Lublinie, zarzucając naruszenie prawa materialnego poprzez brak orzeczenia obligatoryjnej nawiązki od oskarżonej na wskazany cel związany z ochroną zwierząt.

Oceń zasadność apelacji ww. Fundacji.

3. Bogdan P. został skazany za trzy przestępstwo z art. 280 § 1 k.k. na bezwzględną karę pozbawienia wolności, przy czym przy wymiarze kary wyrok podpisany przez sędziego brzmiał tak: „(...) i za to, na mocy art. 280 § 1 k.k. – skazuje go na karę pozbawienia wolności w wymiarze 4 (trzech) lat”. Wniosek o uzasadnienie wyroku złożyli prokurator (co do wymiaru kary) i obrońca (co do całości wyroku). Na etapie sporządzania uzasadnienia sędzia referent zorientował się o swoim błędzie, po czym sąd – na podstawie art. 105 § 1 k.p.k. sprostował oczywistą omyłkę pisarską w swoim nieprawomocnym wyroku poprzez wpisanie w miejsce cyfrowego oznaczenia wymiaru orzeczonej kary pozbawienia wolności – „3” – zamiast „4”. Dodatkowo sędzia w uzasadnieniu wyroku przyznał się do pomyłki przy wyrokowaniu, podnosząc jednocześnie, że została ona już sprostowana, bo sądowi chodziło o 3 lata pozbawienia wolności, a nie 4 lata.

Oceń zaistniałą sytuację. Czy sprostowanie cyfrowego oznaczenia wymiaru orzeczonej kary pozbawienia wolności było w tym trybie dopuszczalne? Jaki będzie dalszy tok postępowania.

**POSTĘPOWANIE KARNE, W SPRAWACH O WYKROCZENIA, KARNE SKARBOWE,
W SPRAWACH NIELETNICH ORAZ PRAWO KARNE WYKONAWCZE**

ZESTAW NR 12

1. Do Sądu Rejonowego w K. wpłynął wniosek skazanego Jerzego M. o zatarcie skazania go w sprawie Sądu Rejonowego w K. Skazany wniósł jednocześnie o zwolnienie go od kosztów postępowania wykonawczego, a z akt sprawy już wynikało, że odbywa on karę pozbawienia wolności w Areszcie Śledczym w G.

Oceń zaistniałą sytuację i zaproponuj rozstrzygnięcie. Czy wykazanie przez skazanego w postępowaniu wykonawczym, że ze względu na trudną sytuację majątkową i wysokość dochodów wyłożenie przez niego kosztów (opłaty wniosku) byłoby zbyt uciążliwe – umożliwia zwolnienie go od opłaty? Czy w razie zwolnienia od opłaty możliwe jest obciążenie skazanego opłatą w orzeczeniu merytorycznym?

2. Postanowieniem Sądu Rejonowego w L. z dnia 21.08.2018 r. umorzono postępowanie karne przeciwko Barbarze S. podejrzanej o przestępstwo z art. 207 § 1 k.k. w zw. z art. 31 § 1 k.k. i orzeczono środek zabezpieczający w postaci terapii typu ambulatoryjnego w Poradni Zdrowia Psychicznego w L. Z aktualnej opinii z dnia 16.09.2020 r. (data wpływu do sądu – 12.11.2020 r.) odnośnie stanu zdrowia Barbary S. wynikało, że stan zdrowia opiniowanej cierpiącej na zaburzenie urojeniowe uległ poprawie. Brak jest u opiniowanej świeżej produkcji wytwórczej, cechuje ją częściowy krytycyzm chorobowy. Brak jest też niebezpiecznych zachowań z udziałem opiniowanej, która pozostaje w remisji swojego schorzenia. W ocenie biegłych Barbara S. wymaga nadal leczenia psychiatrycznego, jednak może być ono aktualnie prowadzone przez nią dobrowolnie, a nie w ramach środka zabezpieczającego. Obecnie nie zachodzi wysokie prawdopodobieństwo popełnienia przez nią podobnego czynu zabronionego o znacznej szkodliwości społecznej. Sąd postanowieniem z dnia 30 grudnia 2020 r. uchylił środek zabezpieczający orzeczony wobec podejrzanej.

Oceń zaistniałą sytuację i rozstrzygnięcie. Co jaki czas sąd rozstrzyga w przedmiocie stosowania środków zabezpieczających innych niż pobyt w zakładzie psychiatrycznym?

3. Wiesław D. stanął pod zarzutem popełnienia trzech wykroczeń z art. 97 kw. Na rozprawie w dniu 2 grudnia 2020 r. w trakcie przesłuchiwania jednego ze świadków sąd zastosował tzw. policję sesyjną i na podstawie art. 49 § 1 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. Prawo o ustroju sądów powszechnych (t.j. Dz.U.2019.52) – ukarał obwinionego karą porządkową grzywny w wysokości 500 złotych, albowiem, mimo wcześniejszego upomnienia, zwracając się do przesłuchiwanego świadka Tomasza W., bez udzielenia mu głosu, słowami: „*Jak śmiesz fałszywe zeznania składać*” – naruszył on powagę, spokój i porządek czynności sądowych. Przewodniczący ogłosił to postanowienie z pouczeniem, że postanowienie o ukaraniu karą porządkową jest natychmiast wykonalne, ale od postanowienia przysługuje zażalenie do sądu bezpośrednio przełożonego. Na postanowienie to zażalenie złożył obrońca, zarzucając błędne ustalenie, że obwiniony naruszył powagę, spokój i porządek czynności sądowych, bo przesłuchanie świadka go zdenerwowało i po ukaraniu go przebiegało już bez zakłóceń.

Oceń zaistniałą sytuację i rozstrzygnięcie. Czy sąd I instancji może sam uchylić karę porządkową, a jeśli tak, to w jakim trybie?

**POSTĘPOWANIE KARNE, W SPRAWACH O WYKROCZENIA, KARNE SKARBOWE,
W SPRAWACH NIELETNICH ORAZ PRAWO KARNE WYKONAWCZE**

ZESTAW NR 13

1. Mariusz S. wyrokiem Sądu Rejonowego w S. z dnia 20.11.2017 r. został uznany winnym występku z art. 207 § 1 k.k. i za to skazany na karę 1 roku i 2 miesięcy pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres próby w wymiarze 3 lat. W wyroku tym sąd oddał skazanego pod dozór kuratora, a nadto zobowiązał go do powstrzymywania się od nadużywania alkoholu i uczestnictwa w oddziaływaniach korekcyjno-edukacyjnych. W dniu 29.09.2019 r. skazany złożył wniosek o zwolnienie go z obowiązku uczestnictwa w oddziaływaniach korekcyjno-edukacyjnych, wskazując, że uczestnictwo w takich zajęciach pochłania dużo czasu, jak też jest związane z kosztem dojazdu na takie zajęcia, które odbywają się w S. lub w R., a on pracuje jedynie dorywczo, więc nie należy mu się żaden urlop na tego typu zajęcia i każdy pracodawca chce mieć pracownika dyspozycyjnego codziennie przez cały dzień.

Oceń zaistniałą sytuację i zaproponuj rozstrzygnięcie. Czy skazanego na karę z warunkowym zawieszeniem jej wykonania, można w okresie próby zwolnić od wykonania nałożonych obowiązków wymienionych w art. 72 § 1 pkt 3-8 k.k., a jeśli tak, to w jakich warunkach? Czy na postanowienie w tym przedmiocie służy zażalenie?

2. Oskarżony przed Sądem Rejonowym w T. Piotr D., do protokołu na rozprawie w dniu 3 lipca 2019 r., przed rozpoczęciem przewodu sądowego, złożył pisemny wniosek o wyłączenie sędziego Dariusza K. z uwagi na istniejące w jego ocenie wątpliwości co do jego bezstronności w sprawie. Wniosek ten uzasadnił tym, że w dniu 2 lipca 2019 r. złożył pozew o ochronę dóbr osobistych, więc w związku z konfliktem prawnym sędzia przewodniczący nie może rozstrzygać w tej sprawie. Do wniosku dołączył kserokopię pozwu skierowanego do Sądu Okręgowego w R. – I Wydział Cywilny przeciwko Dariuszowi K. – o ochronę dóbr osobistych. Rozprawa karna została odroczonej celem rozpoznania wniosku oskarżonego, a w toku dalszych czynności ustalono, że ww. sprawa cywilna została rzeczywiście zarejestrowana w Sądzie Okręgowym w R. pod sygnaturą akt I C 801/19 i znajduje się na etapie odbierania od sędziów oświadczeń dotyczących wyłączenia od rozpoznania tej sprawy, a pozew nie został jeszcze doręczony pozwanemu.

Oceń zaistniałą sytuację. Czy w sprawie może mieć znaczenie, że sprawa cywilna nie trafiła jeszcze na wokandę i nie jest rozpoznawana? Jeśli nawet oskarżony złożył pozew, aby wyeliminować sędziego referenta od rozpoznania sprawy karnej, to na jakim etapie sprawy może to być skuteczne?

3. Dnia 17.05.2018 r. Komenda Powiatowa Policji w N. zwróciła się do Sądu Rejonowego w N. z wnioskiem o zatwierdzenie zatrzymania prawa jazdy Elżbiecie S. z uwagi na uzasadnione podejrzenie popełnienia przez nią wykroczenia z art. 86 § 1 k.w. Wniosek ten nie został w żaden sposób uzasadniony. Postanowieniem z dnia 23.05.2018 r. Sąd Rejonowy w N. odmówił zatrzymania prawa jazdy i nakazał zwrócić Elżbiecie S. prawo jazdy – faktycznie zatrzymane 12.05.2018 roku. Komenda Powiatowa Policji w N. złożyła na to postanowienie zażalenie, podnosząc, że Elżbieta S. jest alkoholiką i była już mandatami karana za wykroczenia drogowe, więc należy do kierowców, którzy swoim postępowaniem zagrażają bezpieczeństwu ruchu drogowego.

Oceń dopuszczalność policyjnego zażalenia. Jak potoczy się postępowanie międzyinstancyjne?

**POSTĘPOWANIE KARNE, W SPRAWACH O WYKROCZENIA, KARNE SKARBOWE,
W SPRAWACH NIELETNICH ORAZ PRAWO KARNE WYKONAWCZE**

ZESTAW NR 14

1. Marek R. wyrokiem Sądu Rejonowego w N. z dnia 15.07.2011 r. został uznany winnym przestępstwa skarbowego z art. 83 § 1 k.k.s. i za to skazany na karę grzywny w wymiarze 50 stawek dziennych, przy ustaleniu jednej stawki dziennej na kwotę 50 zł. Skazany nie uiścił grzywny nawet w części. W sprawie tej egzekucja okazała się bezskuteczna, co doprowadziło do umorzenia postępowania egzekucyjnego i wydania przez Sąd Rejonowy w S. postanowienia z dnia 06.05.2014 r. o zamianie ww. grzywny na pracę społecznie użyteczną. Rzecz jednak w tym, że skazany nie stawiał się nawet do kuratora celem określania rodzaju i miejsca wykonywania pracy społecznie użytecznej – w czasie, gdy sprawa wykonawcza podlegała właściwości Sądu Rejonowego w R. W takiej sytuacji kurator sądowy Sądu Rejonowego w R. złożył wniosek „w przedmiocie określenia kary zastępczej”, który rozpoznał Sąd Rejonowy w N.

Oceń zaistniałą sytuację i zaproponuj rozstrzygnięcie. Czy do wykonywania orzeczeń w sprawach o przestępstwa skarbowe i wykroczenia skarbowe stosuje się odpowiednio przepisy Kodeksu karnego wykonawczego, a jeśli tak, to kiedy (w jakich sytuacjach)?

2. Prokurator Rejonowy w R., zarządzeniem z dnia 19 września 2019 r. odmówił przyjęcia zażalenia Marka B. na postanowienie z dnia 23 sierpnia 2019 r. o odmowie wszczęcia śledztwa w sprawie o czyn z art. 231 § 1 k.k. Prokurator w uzasadnieniu swego zarządzenia wskazał, że Marek B. jako zawiadamiający nie jest osobą uprawnioną do wniesienia zażalenia na odmowę wszczęcia śledztwa, gdyż nie jest on osobą, której interes prawny mógłby zostać naruszony na skutek popełnienia przestępstwa poprzez złożenie fałszywego oświadczenia do akt postępowania o sygn. I C 1178/13 przez sędziego Sądu Okręgowego w R. Na zarządzenie to zażalenie w terminie złożył Marek B., który w zażaleniu wskazał, że uzasadni swoje stanowisko, po tym jak udostępni mu się akta postępowania prokuratorskiego. Skarżący nie wskazał przy tym, czego się domaga. Prokurator nie przychylił się do zażalenia i przesłał je Sądowi Rejonowemu w R. do rozpoznania.

Czy zażalenie Marka B. może być zasadne? Jaki jest krąg podmiotów uprawnionych do złożenia zażalenia na odmowę wszczęcia śledztwa lub dochodzenia?

3. Sąd Rejonowy w S. postanowieniem z dnia 25 stycznia 2018 r. w sprawie przeciwko obwinionemu Mariuszowi M. uchylił karę porządkową w kwocie 1.000 zł nałożoną na Blankę N. na rozprawie w dniu 24.11.2017 r. za nie usprawiedliwione niestawiennictwo. Postanowienie to nie zawierało uzasadnienia. Postanowienie w tym przedmiocie zaskarżył obwiniony. Podniósł on, że postanowienie sądu nie zawiera żadnego uzasadnienia, przez co jest niezrozumiałe i urąga standardom rzetelnego procesu, a Blanka N. to fałszywy świadek i powinna za to zostać ukarana przynajmniej nałożoną karą, która niezasadnie została jej uchylona.

Oceń dopuszczalność zażalenia obwinionego. Jaki będzie dalszy tok postępowania?

**POSTĘPOWANIE KARNE, W SPRAWACH O WYKROCZENIA, KARNE SKARBOWE,
W SPRAWACH NIELETNICH ORAZ PRAWO KARNE WYKONAWCZE**

ZESTAW NR 15

1. Sąd Rejonowy w S. prawomocnym wyrokiem nakazowym ukarał Sławomira B. za czyn z art. 66 § 1 k.w. – grzywną w kwocie 100 zł. Wyrok uprawomocnił się w dniu 25.12.2014 r. Po uprawomocnieniu się wyroku ukarany został wezwany do uiszczenia grzywny, lecz grzywny tej nie uiścił. Postanowieniem Sądu Rejonowego w N. z dnia 4 grudnia 2015 r., ww. grzywna została zamieniona skazanemu na pracę społecznie użyteczną, polegającą na wykonywaniu przez jeden miesiąc nieodpłatnej kontrolowanej pracy na cele społeczne w wymiarze 24 godzin w stosunku miesięcznym. Skazany nie stawiał się u kuratora celem ustalenia miejsca wykonywania tej kary – mimo dwukrotnego wzywania go do stawiennictwa, które to wezwania nie zostały nawet odebrane w terminie. W dniu 14.03.2016 r. doszło do wszczęcia na wniosek kuratora, postępowania w przedmiocie zarządzenia wykonania zastępczej kary aresztu wobec ukaranego.

Oceń zaistniałą sytuację i zaproponuj rozstrzygnięcie. Jakie przesłanki muszą zostać spełnione, by sąd zarządził wykonanie zastępczej kary aresztu za nieuiszczoną grzywnę?

2. W dniu 29.07.2016 r. do Sądu Rejonowego w R. wpłynęły akta postępowania sprawdzającego, w których zalega pisemne zawiadomienie Mariana B. o czynie z art. 231 § 1 k.k. oraz pisemny wniosek Mariana B. o wyznaczenie dla niego pełnomocnika z urzędu z załączonym oświadczeniem o stanie rodzinnym, majątku, dochodach i źródłach utrzymania, z którego wynika m.in., że:
- z Marianem B. mieszka w gospodarstwie jakaś kobieta i dziecko, ale nie chce on podać ich danych ze względów bezpieczeństwa;
 - Marian B. nie ma majątku nieruchomego i ruchomego, ani wierzytelności;
 - Marian B. jest bezdomnym i nie ma wiedzy na temat dochodów i źródeł utrzymania siebie i osób pozostających we wspólnym gospodarstwie domowym;
 - Marian B. jest inwalidą I grupy, mieszka pod chmurką, nie ma pieniędzy na zakup żywności, leków, obuwia, na żadne opłaty sądowe;
 - dobry adwokat jest mu niezbędny do prowadzenia tej sprawy.

Jak w takiej sytuacji postąpi sąd? Czy wniosek jest zasadny?

3. Paweł P. wyrokiem Sądu Rejonowego w B. został uznany winnym występku z art. 62 ust. 1 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii i za to skazany na karę 1 roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności oraz karę grzywny na podstawie art. 71 § 1 k.k. w wymiarze 30 stawek dziennych, przy ustaleniu jednej stawki dziennej na kwotę 100 zł, przy czym karę pozbawienia wolności zawieszono warunkowo skazanemu na okres próby w wymiarze 3 lat i oddano go w tym okresie pod dozór kuratora. Skazany grzywnę uiścił. W dniu 20.11.2019 r. zostało wszczęte z wniosku kuratora postępowanie w przedmiocie zarządzenia wykonania ww. kary pozbawienia wolności. Z uzasadnienia wniosku wynikało, że skazany w okresie próby został ponownie zatrzymany w związku z posiadaniem i handlem narkotykami, za co umieszczony został w areszcie, który opuścił za poręczeniem majątkowym. W tej drugiej sprawie przyznał się do winy i poddał karze. W ocenie kuratora zachowanie skazanego nie rokuje poprawnie na przyszłość. Po rozpoznaniu wniosku kuratora sąd postanowieniem z 10.01.2020 r. zamienił skazanemu karę pozbawienia wolności, skróconą o 15 dni – na karę 2 lat ograniczenia wolności, polegającą na wykonywaniu nieodpłatnej, kontrolowanej pracy na cele społeczne w wymiarze 30 godzin w stosunku miesięcznym.

Oceń zaistniałą sytuację. Czy orzeczona zamiana kary była dopuszczalna? Jeśli tak, to jaki byłby skutek uchylania się przez skazanego od kary ograniczenia wolności?

**POSTĘPOWANIE KARNE, W SPRAWACH O WYKROCZENIA, KARNE SKARBOWE,
W SPRAWACH NIELETNICH ORAZ PRAWO KARNE WYKONAWCZE**

ZESTAW NR 16

1. Mariusz H. wyrokiem Sądu Rejonowego w N. został uznany winnym trzech wykroczeń skarbowych z art. 57 § 1 k.k.s. i za to skazany na karę grzywny w wymiarze 7.000 zł. Grzywna ta została skazanemu zamieniona prawomocnym postanowieniem sądu z dnia 10.01.2018 r. na pracę społecznie użyteczną, która miała być wykonywana przez 3 miesiące w wymiarze 10 godzin w stosunku tygodniowym. obrońca skazanego złożył wniosek o uchylenie ww. postanowienia i rozłożenie skazanemu grzywny na raty, bo podjął on zatrudnienie. Z akt postępowania wykonawczego wynikało jednak, że skazany orzeczonej grzywny nie uiścił wcale; z akt nie wynikało też jego stałe zatrudnienie gdziekolwiek. Sąd postanowieniem z 29 marca 2018 r. odmówił uchylenia prawomocnego postanowienia Sądu Rejonowego w N. z dnia 10 stycznia 2018 r. oraz umorzył postępowanie wykonawcze w przedmiocie rozłożenia na raty grzywny orzeczonej wobec Mariusza H.

Oceń zaistniałą sytuację. Jakie są przesłanki uchylenia lub zmiany prawomocnego postanowienia wydanego w postępowaniu wykonawczym? Czy wskazane umorzenie postępowania wykonawczego było zasadne?

2. W dniu 31.07.2018 r. do Sądu Rejonowego w M. wpłynął wniosek o ukaranie Jerzego M., obwinionego o wykroczenie z art. 66 § 1 k.w. Na rozprawie w dniu 10.10.2018 r. obrońca obwinionego z urzędu wniósł o zaniechanie otwierania przewodu sądowego i uprzednie dopuszczenie dowodu z opinii biegłego psychiatry na okoliczność poczytalności obwinionego w chwili zarzucanego mu czynu i możliwości brania przez niego udziału w postępowaniu, skoro jest on leczony z powodu schizofrenii. Na podstawie uzyskanego dowodu z opinii jednego biegłego psychiatry sąd ustalił, że obwiniony jest osobą chorą psychicznie i cierpi na schizofrenię paranoidalną. W dacie popełniania zarzucanego mu czynu miał zniesioną zdolność rozpoznania znaczenia czynu i pokierowania swoim postępowaniem.

Oceń zaistniałą sytuację. Jak będzie wyglądało dalsze postępowanie?

3. Prawomocnym wyrokiem z dnia 10.06.2019 r. Sąd Rejonowy w O. uznał Mieczysława W. za winnego popełnienia przestępstwa z art. 178a § 1 k.k. i za to skazał go na karę grzywny w wymiarze 100 stawek dziennych, przy ustaleniu wysokości jednej stawki dziennej na kwotę 20 zł, a nadto orzekł wobec oskarżonego środek karny w postaci zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych na okres 3 lat, orzekł od oskarżonego tytułem środka karnego świadczenie pieniężne w kwocie 5.000 zł na rzecz Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej, zwolnił oskarżonego od kosztów sądowych w całości. Mieczysław W. był na rozprawie, na której zapadł ww. wyrok, a po jego ogłoszeniu oświadczył, że treść wyroku, jego ustne motywy i pouczenie o apelacji zrozumiał. Został przy tym pouczony o trybie i dopuszczalnym zakresie zaskarżenia wyroku. Ww. wyrok uprawomocnił się dnia 18.06.2019 r. W dniu 15.07.2019 r. do Sądu Rejonowego w O. wpłynęła apelacja skazanego od tego wyroku wraz z wnioskiem o przywrócenie terminu do złożenia tego środka zaskarżenia – nadana przesyłką pocztową w dniu 12.07.2019 r. W uzasadnieniu tego wniosku Mieczysław W. podniósł, że był obecny na ogłoszeniu wyroku, ale pełna jego treść i pouczenie sądu nie dotarły do jego świadomości, bo ma 72 lata, wykształcenie podstawowe, nie ma żadnego doświadczenia sądowego, samo stawanie przed sądem było dla niego potężnym wstrząsem, mocno przeżył to, że jest skazany i że sąd potraktował go wyjątkowo surowo, był zaskoczony, że został skazany, nic do niego nie docierało, nawet pouczenie sądu, uważał, że i tak wszystko przyjdzie na piśmie i wtedy postanowi co dalej robić.

Oceń zaistniałą sytuację i zasadność wniosku oskarżonego. Jak będzie wyglądało dalsze postępowanie?

**POSTĘPOWANIE KARNE, W SPRAWACH O WYKROCZENIA, KARNE SKARBOWE,
W SPRAWACH NIELETNICH ORAZ PRAWO KARNE WYKONAWCZE**

ZESTAW NR 17

1. Edward K. został skazany wyrokiem Sądu Rejonowego w S. z dnia 22.08.2018 r. za czyn z art. 141 k.w. na karę grzywny w kwocie 200 zł. Postanowieniem z dnia 28.11.2019 r. Sąd Rejonowy w S. zarządził wykonanie wobec skazanego 10 dni zastępczej kary aresztu w miejsce nie uiszczzonej grzywny. Postanowienie to uprawomocniło się bez zaskarżania go przez strony w dniu 18.12.2019 r. W dniu 14.01.2020 r. do sądu wpłynął wniosek skazanego Edwarda K. o umożliwienie mu odpracowania kary za niezapłacenie grzywny 200 zł, z którego wynikało, że skazany domaga się orzeczenia zastępczej kary w postaci pracy społecznie użytecznej i wstrzymania wobec niego wykonania zastępczej kary aresztu. Sąd odmówił uchylenia lub zmiany prawomocnego postanowienia Sądu Rejonowego w S. z dnia 28.11.2019 r.

Oceń zaistniałą sytuację. Jakie są przesłanki uchylenia lub zmiany prawomocnego postanowienia wydanego w postępowaniu wykonawczym? Czy wnioskowana przez skazanego zmiana kary zastępczej była zasadna?

2. Prokuratura Rejonowa w G. prowadziła postępowanie przygotowawcze przeciwko Zdzisławowi M. podejrzanemu o popełnienie czynu z art. 207 § 1 k.k. Z uwagi na uzasadnione wątpliwości co do poczytalności Zdzisława M. zarządzeniem Prezesa Sądu Rejonowego w G. został wyznaczony podejrzanemu obrońca z urzędu. W dniu 20 listopada 2019 roku biegli psychiatrzy wydali opinię, z której wynika, że Zdzisław M. nie jest chory psychicznie ani niedorozwinięty umysłowo, nie był takim w czasie popełniania zarzucanego mu czynu, nie znajdował się w stanie innych zakłóceń czynności psychicznych. Stwierdzono natomiast u niego zespół uzależnienia od alkoholu. Zdolność rozpoznania znaczenia czynu i pokierowania swoim postępowaniem w czasie krytycznym miał jednak zachowaną. Warunki z art. 31 § 1 i § 2 k.k. nie zachodzą. Nadto podejrzany może brać w czynnościach procesowych, stawać przed sądem oraz prowadzić samodzielną, rozsądną obronę. Prokurator Rejonowy w G. w dniu 27.11.2019 r. złożył wniosek o zwolnienie z obowiązków obrońcy z urzędu wyznaczonego ww. podejrzanemu, powołując się na treść art. 79 § 4 k.p.k. Sędzia referent sprawy zarządzeniem z dnia 2 grudnia 2019 r. zwolnił obrońcę z urzędu z jego obowiązków.

Oceń zaistniałą sytuację. Czy procedowanie z wnioskiem prokuratora było prawidłowe?

3. Mieczysław P. wyrokiem Sądu Rejonowego w H. z dnia 16.11.2018 r. został skazany za czyny z art. 286 § 1 i 3 k.k. i inne na karę 2 lat ograniczenia wolności z obowiązkiem wykonywania w tym czasie nieodpłatnej kontrolowanej pracy na cele społeczne odpowiednio w wymiarze 40 godzin w stosunku miesięcznym. W dniu 25.02.2019 r. kurator zawodowy złożył wniosek o zarządzenie kary zastępczej wobec skazanego – wobec stwierdzenia, że w styczniu 2019 r. nie stawiał się celem określenia miejsca i terminu przystąpienia do wykonywania orzeczonej kary. Rozpoznając ten wniosek sąd ustalił jednak, że skazany przebywa w zakładzie karnym od dnia 06.11.2018 r., co potwierdzają akta innej sprawy wykonawczej.

Czy sąd może uwzględnić wniosek kuratora? Czy sąd może podjąć jeszcze inną decyzję procesową, a jeśli tak, to jaką?

**POSTĘPOWANIE KARNE, W SPRAWACH O WYKROCZENIA, KARNE SKARBOWE,
W SPRAWACH NIELETNICH ORAZ PRAWO KARNE WYKONAWCZE**

ZESTAW NR 18

1. W dniu 29.09.2015 r. do Sądu Rejonowego w W. wpłynęły akta postępowania sprawdzającego, w których zalega pisemne zawiadomienie Karola K. o oszustwie popełnionym na jego szkodę, wraz z wnioskiem o wszczęcie postępowania karnego, a w przypadku wszczęcia śledztwa – o każdorazowe doprowadzenie go z Zakładu Karnego w W. na przesłuchania dotyczące tej sprawy oraz ustanowienie adwokata z urzędu w osobie adw. Jana Nowaka z Kancelarii Adwokackiej w W. Sprawę zarejestrowano w przedmiocie ustanowienia pełnomocnika z urzędu.

Oceń zaistniałą sytuację. Jak powinien postąpić prezes sądu lub sąd? W jakiej formie zapada decyzja?

2. Prawomocnym wyrokiem skazującym Sądu Rejonowego w N. z dnia 19.03.2012 r. w sprawie II K 82/12 Wiktor C. został zwolniony od kosztów sądowych, a wydatkami obciążono Skarb Państwa. Postanowieniem z dnia 18.05.2016 r. w sprawie Sąd Rejonowy w N. zarządził wobec skazanego wykonanie kary pozbawienia wolności w wymiarze 1 roku i 6 miesięcy – warunkowo zawieszanej, a orzeczonej ww. wyrokiem. W postanowieniu tym nie ustalono żadnych kosztów postępowania, ani nie rozstrzygnięto, kto ma je ponosić. Po ujęciu skazanego na terenie Szwecji i sprowadzeniu go do kraju, okazało się, że Komenda Główna Policji poniosła koszty konwoju skazanego ze Sztokholmu do Warszawy w dniu 06.09.2020 r. w kwocie 3.021 zł. Doszło więc do sytuacji, w której nie obciążono skazanego kosztami konwojowania na trasie Sztokholm-Warszawa, gdyż w dacie orzekania w postępowaniu wykonawczym nie było informacji dotyczącej wysokości poniesionych kosztów z tego tytułu, a nawet koszty takie wtedy jeszcze nie powstały. W dniu 24.11.2020 r. do Sądu Rejonowego w N. wpłynęła informacja dotycząca obliczenia kosztów za konwojowanie Wiktora C. ze Sztokholmu do Warszawy, co skutkowało rozstrzygnięciem o kosztach postępowania wykonawczego dotyczącego skazania Wiktora C. w sprawie II K 82/12 Sądu Rejonowego N. w ten sposób, że sąd ten zasądził od skazanego na rzecz Skarbu Państwa kwotę 3.021 zł.

Oceń zaistniałą sytuację. Czy w postępowaniu wykonawczym można ustalić uzupełniając koszty procesu należne Skarbowi Państwa od skazanego, który w wyroku został zwolniony od kosztów sądowych w całości? Czy na postanowienie w tym przedmiocie służy zażalenie?

3. Do Sądu Rejonowego w O. wpłynął wniosek Prokuratora Rejonowego w O. z dnia 08.09.2020 r. o zastosowanie tymczasowego aresztowania wobec podejrzanego Ryszarda B. na okres 30 dni w sprawie PR Ds. 573.2020/S. W dniu 22.10.2020 r. Prokurator Rejonowy w O. poinformował sąd, że cofa ww. wniosek albowiem ustały przyczyny zastosowania przedmiotowego środka zapobiegawczego.

Oceń zaistniałą sytuację. Jaką decyzję powinien podjąć sąd? Czy na postanowienie wydane w takim układzie procesowym służy stronom zażalenie?

**POSTĘPOWANIE KARNE, W SPRAWACH O WYKROCZENIA, KARNE SKARBOWE,
W SPRAWACH NIELETNICH ORAZ PRAWO KARNE WYKONAWCZE**

ZESTAW NR 19

1. Do Sądu Rejonowego w Z. wpłynął wniosek Prokuratora Rejonowego w Z. o przesłuchanie w charakterze świadka – 13-letniego Dawida M., gdyż z ustaleń poczynionych w dochodzeniu wynika, że były podejmowane wobec niego takie czynności przez podejrzanego Edwarda M., które mogą wyczerpywać znamiona przestępstwa z art. 200 § 1 k.k. Prokurator wskazał jednocześnie, że podejrzany nie ma obrońcy – ani z wyboru, ani z urzędu.

Oceń zaistniałą sytuację. Wskaż dalszy tok postępowania.

2. Józef B. wyrokiem z dnia 19.01.2018 r. Sądu Rejonowego w B. został uznany winnym występku z art. 209 § 1a k.k. i za to skazany na karę 1 roku pozbawienia wolności, z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres próby 3 lat. Wyrok ten uprawomocnił się w dniu 17.02.2018 r. Postanowieniem z dnia 09.02.2019 r. Sąd Rejonowy w B. zarządził wykonanie ww. kary pozbawienia wolności wobec skazanego. W dniu 25.10.2019 r. wszczęto na wniosek obrońcy skazanego postępowanie w przedmiocie odroczenia wykonania ww. kary pozbawienia wolności. Z akt sprawy wynikało jednak, że Sąd Okręgowy w B. prawomocnym postanowieniem udzielił skazanemu zezwolenia na odbycie ww. kary pozbawienia wolności poza zakładem karnym w systemie dozoru elektronicznego.

Oceń zaistniałą sytuację. Jaki będzie dalszy tok postępowania przed sądem rejonowym.

3. Aleksandra P. została prawomocnie uniewinniona od popełnienia zarzuczonego jej wykroczenia z art. 86 § 1 k.w. Sąd Rejonowy w D. w wyroku uniewinniającym obwinioną zasądził od Skarbu Państwa na rzecz obwinionej kwotę 360 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa adwokackiego. Obrońca z wyboru, powołując się na art. 626 § 2 k.p.k. w zw. z art. 121 k.p.w., skierował do sądu wniosek o uzupełnienie rozstrzygnięcia w zakresie kosztów obrony – poprzez zasądzenie kosztów obrony w wysokości 648 zł, na którą się składają: kwota 360 zł i dodatkowo 20% z 360 zł pomnożone przez ilość kolejnych rozpraw w sprawie (x4).

Oceń zaistniałą sytuację. Czy wniosek obrońcy może być uwzględniony? W jakich okolicznościach procedowanie w oparciu o art. 626 § 2 k.p.k. jest możliwe? Do jakiego sądu przysługuje obrońcy zażalenie, gdyby sąd nie uwzględnił jego wniosku?

**POSTĘPOWANIE KARNE, W SPRAWACH O WYKROCZENIA, KARNE SKARBOWE,
W SPRAWACH NIELETNICH ORAZ PRAWO KARNE WYKONAWCZE**

ZESTAW NR 20

1. Prokuratura Rejonowa w A. prowadziła postępowanie przygotowawcze przeciwko Adamowi S. podejrzanemu o popełnienie czynu z art. 207 § 1 k.k. Z uwagi na uzasadnione wątpliwości co do poczytalności Adama S. zarządzeniem Prezesa Sądu Rejonowego w A. z dnia 9 lipca 2015 roku został wyznaczony podejrzanemu obrońca z urzędu. W dniu 10 września 2015 roku biegli psychiatrzy wydali opinię, z której wynika, że Adam S. nie jest chory psychicznie ani niedorozwinięty umysłowo, nie był takim w okresie popełnienia zarzucanego mu czynu, nie znajdował się w stanie innych zakłóceń czynności psychicznych. Zdolność rozpoznania znaczenia czynu i pokierowania swoim postępowaniem w czasie krytycznym miał zachowaną. Warunki z art. 31 § 1 i § 2 k.k. nie zachodzą. Nadto podejrzany może brać w czynnościach procesowych, stawać przed sądem oraz prowadzić samodzielną, rozsądną obronę. Sąd Rejonowy w A. uwzględnił wniosek prokuratora i na podstawie art. 79 § 4 k.p.k. orzekł, że udział obrońcy w sprawie przeciwko Adamowi S. nie jest obowiązkowy i zwolnił obrońcę adw. Annę B. z jej obowiązków. Na postanowienie to zażalenie złożył tylko sam podejrzany Adam S., kierując je do miejscowego sądu okręgowego. Zarzucił, że sąd pozbawiając go obrońcy z urzędu nie uwzględnił, iż leczy się on jednak psychiatrycznie z powodu nerwicy i depresji, na dowód czego przedłożył zaświadczenie lekarskie wystawione dzień wcześniej.

Oceń zaistniałą sytuację i dopuszczalność zażalenia podejrzanego. Wskaż dalszy tok postępowania.

2. W dniu 06.11.2018 r. do Sądu Rejonowego w B. wpłynął wniosek Nadleśnictwa R. o wydanie postanowienia o przymusowym doprowadzeniu świadka Wiesława C. do sprawy o czyn z art. 161 k.w. Nadleśnictwo R. wskazuje, że do Wiesława C. zostały wysłane dwa wezwania do stawienia się w siedzibie Nadleśnictwa, z których pierwsze zignorował, a odmówił przyjęcia drugiego. Z przedłożonych materiałów wyraźnie wynikało, że wobec Wiesława C. zachodzi uzasadnione podejrzenie popełnienia przez niego wykroczenia z art. 161 k.w.

Oceń zaistniałą sytuację. Czy wniosek Nadleśnictwa mógł zostać uwzględniony? Czy ewentualna odmowa zarządzenia przymusowego doprowadzenia przez Policję w charakterze świadka Wiesława C. do Nadleśnictwa oznacza, że wobec Wiesława C. nie mogły być stosowane żadne środki przymusu? Jeśli mogły być stosowane, to jakie?

3. Szymon W. został wyrokiem Sądu Rejonowego w C. z dnia 27 listopada 2015 r. skazany na karę 10 miesięcy pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem wykonania tej kary na okres próby 3 lat, za przestępstwo z art. 222 § 1 k.k. Ten sam Szymon W. został ponownie skazany przez Sąd Rejonowy w C. wyrokiem z dnia 29.06.2018 r. za czyn z art. 178a § 1 k.k. popełniony dnia 15.03.2018 r. na karę grzywny w wymiarze 100 stawek dziennych, przy ustaleniu jednej stawki dziennej na kwotę 25 zł. Kurator sądowy złożył wniosek o zarządzenie wykonania ww. kary pozbawienia wolności, argumentując, że wprowadzając skazanego w miejsce zamieszkania skazanego nie stwarza problemów i pracuje poza granicami kraju we Włoszech, ale w okresie próby popełnił kolejne przestępstwo, czym rażąco naruszył porządek prawny.

Oceń zaistniałą sytuację. Czy wniosek kuratora mógł zostać nie uwzględniony, a jeśli tak, to dlaczego?

**POSTĘPOWANIE KARNE, W SPRAWACH O WYKROCZENIA, KARNE SKARBOWE,
W SPRAWACH NIELETNICH ORAZ PRAWO KARNE WYKONAWCZE**

ZESTAW NR 21

1. Prokuratura Rejonowa w B. skierowała do Sądu Rejonowego w B. wniosek o umorzenie postępowania karnego prowadzonego przeciwko Janowi S., podejrzanemu o czyn z art. 207 § 1 k.k. w zw. z art. 31 § 1 k.k. i zastosowanie wobec niego środka zabezpieczającego w postaci umieszczenia w odpowiednim szpitalu psychiatrycznym celem poddania leczeniu psychiatrycznemu. W toku postępowania przygotowawczego pozyskano opinię tylko biegłych psychiatrów, którzy ocenili stan psychiczny podejrzanego i jego poczytalność. Biegli zgodnie zaopiniowali, że jest ona całkowicie zniesiona.

Oceń zaistniałą sytuację. Wskaż dalszy tok postępowania.

2. W dniu 14.11.2018 r. Rafał Z. (ur. 30.05.2002 r.) został ukarany prawomocnym mandatem karnym serii CY nr 4854387 za czyn z art. 13 ustawy o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (palenie tytoniu w miejscu objętym zakazem palenia). Jak jednak ustalono, Rafał Z. w chwili popełnienia czynu nie miał ukończonych 17 lat. Komenda Powiatowa Policji w C. sama skierowała do właściwego sądu wniosek o uchylenie prawomocnego mandatu karnego nałożonego na Rafała Z.

Oceń zaistniałą sytuację. Czy wniosek Policji mógł być nie uwzględniony? Czy na postanowienie o uchyleniu prawomocnego mandatu karnego przysługuje zażalenie, a jeśli tak, to komu? Co się stanie, gdy przed uchyleniem przez sąd, mandat został zapłacony?

3. Stanisław W. został wyrokiem Sądu Rejonowego w D. z dnia 28 listopada 2014 r. skazany na karę łączną 8 miesięcy pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem wykonania tej kary na okres próby 2 lat oraz grzywnę w wysokości 40 stawek dziennych, przy ustaleniu jednej stawki dziennej na kwotę 10 zł, za przestępstwo z art. 222 § 1 k.k. i inne. Ten sam Stanisław W. został ponownie skazany przez AG Heilbronn (Niemcy) wyrokiem z dnia 18.07.2016 r. i uprawomocnionym dnia 17.08.2016 r. za czyn prowadzenia pojazdu w stanie nietrzeźwości lub pod wpływem środków odurzających na karę grzywny w wymiarze 30 stawek dziennych, przy ustaleniu jednej stawki dziennej na kwotę 20 EUR. Czyn ten został popełniony dnia 21.10.2015 r. Postępowanie w przedmiocie zarządzenia wykonania ww. kary pozbawienia wolności zostało wszczęte z urzędu. Informacje uzyskane z Krajowego Rejestru Karnego nie były wystarczające do ustalenia skazania.

Oceń zaistniałą sytuację. Czy w sprawie wykonawczej wszczętej z urzędu sąd może nie zarządzić wykonania kary pozbawienia wolności, a jeśli tak, to dlaczego? Komu na takie postanowienie służy zażalenie?

**POSTĘPOWANIE KARNE, W SPRAWACH O WYKROCZENIA, KARNE SKARBOWE,
W SPRAWACH NIELETNICH ORAZ PRAWO KARNE WYKONAWCZE**

ZESTAW NR 22

1. Prokurator Rejonowy w C., zarządzeniem z dnia 26.11.2014 r. wydanym na podstawie art. 429 § 1 w zw. z art. 465 k.p.k., odmówił przyjęcia zażalenia Edwarda L. na postanowienie z dnia 30.10.2014 r. o umorzeniu dochodzenia – wobec braku znamion czynu zabronionego, w sprawie o czyny z art. 271 § 1 k.k. i art. 270 § 1 k.k. Prokurator Rejonowy w uzasadnieniu swego zarządzenia wskazał, że Edward L. jest osobą nieuprawnioną do wniesienia zażalenia na umorzenie dochodzenia, gdyż w sprawie w żaden sposób nie doszło do naruszenia jego praw, gdyż przestępstwo, o którym zawiadomił, ma charakter formalny i nawet, gdyby do niego doszło, to żadne jego prawa nie zostałyby naruszone. Na zarządzenie to zażalenie w terminie złożył Edward L., który w zażaleniu wskazał, że doszło do naruszenia praw Skarbu Państwa, a nie jego. W konkluzji wniósł o nakazanie Prokuraturze Rejonowej w C. wszczęcia śledztwa. Prokurator Rejonowy w C. nie przychylił się do zażalenia i na zasadzie art. 465 § 2 k.p.k. przesłał je sądowi do rozpoznania.

Oceń zaistniałą sytuację. Jak w takiej sytuacji powinien orzec sąd? Czy zażalenie jest zasadne?

2. W dniu 11.03.2019 r. Ludwik D. został ukarany mandatem karnym za czyn z art. 94 § 1 k.w. (kierowanie pojazdem bez uprawnień). Jak jednak później ustalono, Ludwik D. posiadał w dniu 11.03.2019 r. cofnięte uprawnienia do kierowania pojazdami mechanicznymi kat. B, co potwierdzała informacja Starostwa Powiatowego w J. Komenda Powiatowej Policji w P. złożyła wniosek do właściwego sądu rejonowego o uchylenie prawomocnego mandatu karnego.

Oceń zaistniałą sytuację. Czy wniosek Policji powinien być uwzględniony? Czy na postanowienie o uchyleniu prawomocnego mandatu karnego przysługuje zażalenie, a jeśli tak, to komu? Co się stanie, gdy przed uchyleniem przez sąd, mandat został zapłacony?

3. Wiesław W. wyrokiem Sądu Rejonowego w R. z 06.06.2018 r. został uznany winnym występku z art. 207 § 1 k.k. i za to skazany na karę 1 roku pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres próby w wymiarze 3 lat. Nadto sąd orzekł wobec niego obowiązek zapewnienia spokojnego bytu żonie oraz powstrzymywania się od nadużywania alkoholu, a także oddał go pod dozór kuratora. Wyrok ten uprawomocnił się w dniu 14.06.2018 r. W dniu 13.09.2018 r. kurator złożył wniosek o zarządzenie wykonania wobec skazanego wyżej wymienionej kary, a to racji skazania go wyrokiem Sądu Rejonowego w R. z dnia 24.07.2018 r. za czyny z art. 222 § 1 k.k. i art. 224 § 2 k.k., które popełnił w dniu 13.05.2018 r. – na karę łączną grzywny w wymiarze 80 stawek dziennych przy ustaleniu jednej stawki dziennej na kwotę 20 zł.

Oceń zaistniałą sytuację. Czy zarządzenie wykonania kary pozbawienia wolności było w tej sprawie dopuszczalne, a jeśli tak, czy miało ono charakter fakultatywny, czy obligatoryjny?

**POSTĘPOWANIE KARNE, W SPRAWACH O WYKROCZENIA, KARNE SKARBOWE,
W SPRAWACH NIELETNICH ORAZ PRAWO KARNE WYKONAWCZE**

ZESTAW NR 23

1. Dnia 3 kwietnia 2019 r. do Sądu Rejonowego w R. wpłynął wniosek Komendy Powiatowej Policji w R. o ukaranie Jerzego S., obwinionego o to, że w okresie między 12 stycznia 2019 a 8 lutego 2019 r., w miejscowości G. uszkodził mienie w postaci uszkodzenia dwóch betonowych elementów płotu, czym spowodował straty w wysokości 390 zł na szkodę Weroniki N., tj. o wykroczenie z art. 124 § 1 k.w. Zarządzeniem z 03.04.2019 r. zostało wszczęte postępowanie przeciwko obwinionemu o wykroczenie z art. 124 § 1 k.w. Tymczasem 21.06.2019 r. do sądu wpłynęło pismo pokrzywdzonej Weroniki N. informujące sąd, że wartość odszkodowania wypłaconego jej przez ubezpieczyciela w przedmiotowej sprawie wynosi 518,78 zł. Dnia 26.07.2019 r. do sądu wpłynął wniosek obwinionego o umorzenie postępowania, przy czym obwiniony swój wniosek oparł o art. 5 § 1 pkt 1 k.p.w. (czynu nie popełniono oraz brak jest danych dostatecznie uzasadniających podejrzenie jego popełnienia) oraz art. 5 § 1 pkt 2 k.p.w. (czyn nie zawiera znamion wykroczenia z art. 124 § 1 k.w., gdyż wartość szkody przekracza 500 zł).

Oceń zaistniałą sytuację. Jakie rozstrzygnięcie i na jakiej podstawie prawnej powinien wydać sąd?

2. Sąd Rejonowy w S. wyrokiem z dnia 8 stycznia 2020 r. wymierzył Bogdanowi S. karę łączną w wymiarze 2 lat i 8 miesięcy. W dniu 15 stycznia 2020 r. Bogdan S. złożył wniosek o odroczenie mu ww. kary, ze względów zdrowotnych. Sprawie został nadany bieg – m.in. zostało wydane postanowienie o wstrzymaniu wykonania kary pozbawienia wolności do czasu prawomocnego rozstrzygnięcia o jej odroczeniu. W dniu 21 stycznia 2020 r. Bogdan S. złożył jednak nowy wniosek – o zawieszenie postępowania wykonawczego wynikającego z ww. wyroku. W uzasadnieniu podniósł, że nie może kary wykonywać ze względu na stan zdrowia.

Oceń zaistniałą sytuację. Czy przed jednym sądem rejonowym mogą się toczyć dwa postępowania wykonawcze oparte na tej samej podstawie faktycznej? Jeśli nie, to jak powinien postąpić sąd?

3. Do Sądu Rejonowego w T. w dniu 10.02.2020 r. wpłynął akt oskarżenia przeciwko Danielowi B., oskarżonemu o to, że w dniu 11 stycznia 2020 r., w T., umyślnie uszkodził pięć rynien na budynku „Orlika” i sali gimnastycznej, kosz wolnostojący na śmieci oraz znak przestrzenny od hydrantu o łącznej wartości strat 828,23 złotych na szkodę Zespołu Szkół nr 2 w T., tj. o czyn z art. 288 § 1 k.k. W dniu 26.02.2020 r. do sądu wpłynął wniosek pokrzywdzonego Zespołu Szkół nr 2 w T. o wyrażenie zgody na cofnięcie wniosku o ściganie karne Daniela B. – jako sprawcy uszkodzenia mienia na szkodę tegoż Zespołu oraz o skierowanie na posiedzenie celem umorzenia postępowania. Z wniosku tego wynika, że sprawca naprawił szkodę wyrządzoną przestępstwem w całości, a nadto przeprosił za swoje zachowanie. Termin rozprawy został już jednak wyznaczony na 14.04.2020 r.

W jaki sposób, kiedy i w jakiej formie powinien być rozstrzygnięty wniosek pokrzywdzonego Zespołu Szkół?

**POSTĘPOWANIE KARNE, W SPRAWACH O WYKROCZENIA, KARNE SKARBOWE,
W SPRAWACH NIELETNICH ORAZ PRAWO KARNE WYKONAWCZE**

ZESTAW NR 24

1. W dniu 07.03.2018 r. do Sądu Rejonowego w S. wpłynął wniosek Komendy Powiatowej Policji w S. o ukaranie Jana K., obwinionego o to, że w dniu 16 września 2018 roku, około godziny 10.50, na drodze powiatowej, w H., kierując samochodem osobowym marki Toyota Avensis, włączając się do ruchu z posesji na drogę powiatową nie zachował szczególnej ostrożności poprzez niewłaściwą obserwację drogi, w wyniku czego wjechał na drogę, nie ustępując pierwszeństwa przejazdu nadjeżdżającemu z lewej strony motocyklowi marki Kawasaki, kierowanemu przez Mirosława G., doprowadzając do zderzenia się pojazdów, czym spowodował zagrożenie bezpieczeństwa w ruchu drogowym dla pasażerów pojazdu Toyota Avensis, tj. o wykroczenie z art. 86 § 1 k.w. Zarządzeniem z dnia 07.03.2019 r. zostało wszczęte postępowanie przeciwko obwinionemu o wykroczenie z art. 86 § 1 k.w., przy stwierdzeniu, że we wniosku o ukaranie zawarto wniosek o wymierzenie mu kary grzywny w kwocie 300 zł bez przeprowadzenia rozprawy. Tymczasem w dniu 30.04.2019 r. do tego samego sądu wpłynął akt oskarżenia przeciwko Janowi K. o czyn z art. 177 § 1 k.k., gdzie pokrzywdzonym jest kierowca motocykla – Mirosław G.

Oceń zaistniałą sytuację. Jakie rozstrzygnięcie i na jakiej podstawie prawnej powinien wydać sąd w sprawie o wykroczenie?

2. Sąd Rejonowy w T. dnia 15 listopada 2018 roku wydał wyrok w sprawie Jerzego W. oskarżonego o czyn z art. 300 § 2 k.k. i inne. Orzeczenie uprawomocniło się dnia 7 marca 2019 r. Zarządzeniem z dnia 3 czerwca 2019 roku zostało wszczęte z urzędu postępowanie w przedmiocie orzeczenia o dowodach rzeczowych w tej sprawie. Na posiedzeniu wykonawczym sąd stwierdził jednak, że w sprawie tej żadne dowody nie zostały zabezpieczone.

Oceń zaistniałą sytuację. Jakie rozstrzygnięcie i na jakiej podstawie prawnej powinien wydać sąd w tej sprawie?

3. Na dzień 24 kwietnia 2019 r., przed Sądem Rejonowym w B. wyznaczony został termin rozprawy o wydanie wyroku łącznego przeciwko Damianowi W. Skazany odbywał karę pozbawienia wolności w Areszcie Śledczym w K. Do sprawy o wydanie wyroku łącznego został ustanowiony skazanemu obrońca z urzędu. W dniu 28 marca 2019 r. do sądu wpłynął wniosek Damiana W. o sprowadzenie go na termin rozprawy. Sąd, po rozpoznaniu wniosku na posiedzeniu bez udziału stron, postanowił nie zarządzać sprowadzenia skazanego na rozprawę. Skazany w terminie 7 dni od doręczenia mu postanowienia, ale jeszcze przed terminem rozprawy złożył na to postanowienie zażalenie, zarzucając naruszenie jego prawa do obrony i rzetelnego, jawnego procesu.

Oceń zaistniałą sytuację. Czy procedowanie sądu było prawidłowe? Jak należy postąpić z zażaleniem skazanego? Czy wpłynięcie zażalenia skazanego może mieć wpływ na tok rozprawy?

**POSTĘPOWANIE KARNE, W SPRAWACH O WYKROCZENIA, KARNE SKARBOWE,
W SPRAWACH NIELETNICH ORAZ PRAWO KARNE WYKONAWCZE**

ZESTAW NR 25

1. Sąd Rejonowy w T. po rozpoznaniu na posiedzeniu w dniu 29 listopada 2019 r. sprawy Bogusława W. – obwinionego o wykroczenie z art. 90 k.w., na żądanie SSR Barbary D. – w przedmiocie wyłączenia sędziego postanowił wyłączyć ww. sędziego Sądu Rejonowego w T. od udziału w sprawie przeciwko Bogusławowi W. Postanowienie to nie zawierało uzasadnienia oraz zawierało pouczenie, że na to postanowienie zażalenie nie przysługuje. Odpis postanowienia został doręczony oskarżycielowi publicznemu i obwinionemu, a akta sprawy przekazano do losowania nowego składu orzekającego.
- Oceń zaistniałą sytuację. Czy procedowanie sądu było prawidłowe?**

2. Sąd Rejonowy w U. prawomocnym wyrokiem nakazowym z dnia 19.03.2018 r. ukarał Zbigniewa Z. za czyn z art. 119 § 1 k.w. na karę grzywny w wymiarze 600 zł i obciążył go kosztami sądowymi w kwocie 110 zł. Ukarany nie uiścił dobrowolnie zasądzonej grzywny i kosztów, zaś postępowanie egzekucyjne zostało umorzone z uwagi na bezskuteczność egzekucji. Sąd skierował sprawę na posiedzenie w przedmiocie zarządzenia kary zastępczej za nieuiszczoną grzywnę i umorzenia kosztów sądowych. Na posiedzeniu okazało się, że po jego wyznaczeniu ukarany wpłacił tylko grzywnę w całości.
- Oceń zaistniałą sytuację. Jakie rozstrzygnięcie może wydać sąd?**

3. Przed Sądem Rejonowym w W. toczyło się postępowanie przeciwko Grzegorzowi R. podejrzanemu o czyny z art. 207 § 1 k.k. w zw. z art. 31 § 1 k.k., art. 180a k.k. w zw. z art. 31 § 1 k.k. i art. 190 § 1 k.k. w zw. z art. 31 § 1 k.k. – w przedmiocie umorzenia postępowania i zastosowania środka zabezpieczającego. W dniu 11.10.2018 r. pokrzywdzona Monika R. złożyła opłacony wniosek o wydanie jej kserokopii protokołu rozprawy z dnia 04.09.2018 r. Monika R. została przy tym wcześniej pozbawiona statusu oskarżyciela posiłkowego na rozprawie w dniu 19.06.2018 r. i poinformowana, że w wypadku wniosku prokuratora o umorzenie postępowania z powodu niepoczytalności sprawcy i o zastosowanie środków zabezpieczających nie stosuje się przepisów o oskarżycielu posiłkowym. Sędzia referent sprawy zarządzeniem z dnia 23.10.2018 r. odmówił wydania pokrzywdzonej kserokopii protokołu rozprawy.
- Oceń zaistniałą sytuację. Czy odmówienie pokrzywdzonej wydania jej kserokopii protokołu rozprawy było zasadne?**

**POSTĘPOWANIE KARNE, W SPRAWACH O WYKROCZENIA, KARNE SKARBOWE,
W SPRAWACH NIELETNICH ORAZ PRAWO KARNE WYKONAWCZE**

ZESTAW NR 26

1. Nieprawomocnym wyrokiem nakazowym z dnia 21 czerwca 2019 r. Sąd Rejonowy w U. skazał Emilię M. za czyn z art. 92a k.w. Wyrok został doręczony obwinionej w dniu 19 lipca 2019 r. W dniu 30 lipca 2019 r. do Sądu Rejonowego w U. wpłynął sprzeciw obwinionej Emilii M. od ww. wyroku nakazowego, nadany pocztą w dniu 26 lipca 2019 r. Z akt sprawy wynika, że pismem z dnia 8 sierpnia 2019 r. Emilia M. została wezwana do usunięcia braków formalnych sprzeciwu poprzez własnoręczne podpisanie go – w terminie 7 dni pod rygorem uznania sprzeciwu za bezskuteczny. Emilia M. wezwanie odebrała w dniu 22.08.2019 r., ale w określonym terminie nie złożyła swego podpisu pod wniesionym sprzeciwem, ani nie nadesłała sprzeciwu podpisanego.

Oceń zaistniałą sytuację. Jaki będzie dalszy tok postępowania?

2. Sławomir B. został prawomocnie skazany za przestępstwo z art. 180a k.k. na karę grzywny wysokości 50 stawek dziennych, przy ustaleniu jednej stawki dziennej na 20 zł. Skazany w dniu 11 lipca 2019 r. złożył wniosek o rozłożenie kary grzywny na raty, ale nie wskazał, dlaczego o to prosi. Sąd Rejonowy w D. postanowieniem z dnia 15 lipca 2019 r. pozostawił wniosek skazanego bez rozpoznania. Postanowienie to nie zawierało uzasadnienia. Skazany złożył na to postanowienie zażalenie, zarzucając, że jest ono krzywdzące i niesprawiedliwe, bo jego sytuacja majątkowa (niskie dochody i utrzymywanie trójki dzieci) nie pozwala na uiszczenie grzywny w całości.

Oceń prawidłowość rozstrzygnięcia sądu i dopuszczalność zażalenia skazanego.

3. Dnia 28 czerwca 2019 r. Sąd Rejonowy w E. na rozprawie wydał wyrok przeciwko Dawidowi P. oskarżonemu z art. 178a § 1 k.k. Dawid P., występujący w sprawie z obrońcą z wyboru, złożył wniosek o wydanie wyroku skazującego bez przeprowadzania postępowania dowodowego i wymierzenie mu określonej kary, orzeczenie środków karnych i zasądzenie kosztów sądowych. Uzgodnienia z oskarżonym dotyczące rozstrzygnięcia co do kary wynikają z protokołu rozprawy. W dniu 22 sierpnia 2019 r. do sądu wpłynęła apelacja obrońcy oskarżonego, w której obrońca zarzucił obrazę przepisów postępowania mającą istotny wpływ na treść wydanego orzeczenia, a mianowicie:
- art. 4 k.p.k. i 7 k.p.k. poprzez sprzeczną z tymi przepisami ocenę zebranego w sprawie materiału dowodowego i sprzeczną z tymi przepisami ocenę zebranego w sprawie materiału dowodowego i w konsekwencji błędne wnioski, co do popełnienia przez oskarżonego przypisanego mu czynu, podczas gdy prawidłowa ocena materiału dowodowego zgromadzonego w postępowaniu przygotowawczym prowadzi do zgoła odmiennych wniosków;
 - art. 5 § 2 k.p.k. poprzez rozstrzygnięcie niedających się usunąć wątpliwości na niekorzyść oskarżonego;
 - art. 201 k.p.k. poprzez jego niezastosowanie i nie powołanie nowych biegłych w sytuacji, w której opinia sporządzona przez biegłego toksykologa jest niepełna i niejasna, gdyż zawiera błędy, pomija istotne dla sprawy fakty oraz nie zawiera odpowiedzi na kluczowe pytania, a co więcej twierdzenia biegłego stoją w sprzeczności z dorobkiem naukowym doktryny.

Oceń zaistniałą sytuację i dopuszczalność apelacji obrońcy. Jaki będzie dalszy tok postępowania?

**POSTĘPOWANIE KARNE, W SPRAWACH O WYKROCZENIA, KARNE SKARBOWE,
W SPRAWACH NIELETNICH ORAZ PRAWO KARNE WYKONAWCZE**

ZESTAW NR 27

1. Sąd Rejonowy w Z., wyrokiem nakazowym z dnia 11 maja 2020 r. skazał obwinionego Mieczysława S. za wykroczenie z art. 95 k.w. Odpis wyroku został doręczony obwinionemu w dniu 19 maja 2020 r. z pouczeniem o sposobie i terminie wniesienia sprzeciwu. W dniu 27 maja 2020 r. obwiniony złożył sprzeciw od ww. wyroku nakazowego.

Oceń zaistniałą sytuację. Jaki będzie dalszy tok postępowania?

2. Dnia 22 września 2020 r. Sąd Rejonowy w G. na rozprawie wydał wyrok przeciwko Andrzejowi O. oskarżonemu z art. 178a § 1 k.k., przy czym wyrok ten zapadł po uwzględnieniu wniosku oskarżonego o wydanie wyroku skazującego bez przeprowadzania postępowania dowodowego. Uzgodnienia z oskarżonym dotyczące rozstrzygnięcia co do kary i pozostałych rozstrzygnięć wynikają z protokołu rozprawy. W dniu 23 października 2020 r. do sądu wpłynęła apelacja Prokuratora Rejonowego w G. – w części rozstrzygnięcia o karze. Apelacja ta została przyjęta zarządzeniem z dnia 29 października 2020 r. Dnia 20 listopada 2020 r. Przewodniczący Wydziału wydał zarządzenie, w którym uchylił zarządzenie o przyjęciu apelacji prokuratora i odmówił prokuratorowi przyjęcia apelacji od ww. wyroku – jako niedopuszczalnej z mocy ustawy.

Oceń zaistniałą sytuację. Czy sądowe procedowanie międzyinstancyjne było prawidłowe?

3. Sąd Rejonowy w S. skazał Romana K. za czyn z art. 244 k.k. na karę 6 miesięcy ograniczenia wolności, polegającą na wykonywaniu nieodpłatnej, kontrolowanej pracy na cele społeczne w wymiarze 20 godziny w stosunku miesięcznym. Wyrok uprawomocnił się w dniu 24.05.2019 r. Z akt wykonawczych wynikało, że skazany przepracował łącznie 56 godzin – począwszy od sierpnia 2019 r., przy czym w sierpniu 2019 r. przepracował 24 godziny, w październiku 2019 r. – 8 godzin, w listopadzie 2019 r. – 16 godzin, a w grudniu 2019 r. – 8 godzin. Skazany złożył wniosek o zwolnienie go z odbywania reszty kary ograniczenia wolności, powołując się na chorobę kręgosłupa.

Oceń zaistniałą sytuację. Jakie rozstrzygnięcie i na jakiej podstawie prawnej powinien wydać sąd w tej sprawie?

**POSTĘPOWANIE KARNE, W SPRAWACH O WYKROCZENIA, KARNE SKARBOWE,
W SPRAWACH NIELETNICH ORAZ PRAWO KARNE WYKONAWCZE**

ZESTAW NR 28

1. Przed Sądem Rejonowym w A. odbyła się 14.06.2019 r. rozprawa przeciwko Jerzemu S., obwinionemu z art. 124 § 1 k.w. Dnia 10.07.2019 r. obwiniony złożył wniosek o sprostowanie protokołu rozprawy. Sędzia referent, po zapoznaniu się z aktami sprawy i wnioskiem obwinionego i po wysłuchaniu protokolanta tej rozprawy, zarządził bez uzasadnienia odmowę sprostowania protokołu rozprawy. Odpis zarządzenia został doręczony obwinionemu z pouczeniem: „Na powyższe zarządzenie zażalenie nie przysługuje.”

Oceń zaistniałą sytuację. Czy procedowanie z wnioskiem obwinionego było prawidłowe?

2. Dnia 26 sierpnia 2020 r. Sąd Rejonowy w B. na rozprawie wydał wyrok przeciwko Grzegorzowi Bąkowi oskarżonemu z art. 207 § 1a k.k. Grzegorz B., występujący w sprawie z obrońcą z urzędu, złożył wniosek o wydanie wyroku skazującego bez przeprowadzania postępowania dowodowego i wymierzenie mu kary 8 miesięcy pozbawienia wolności oraz zwolnienie go od kosztów sądowych. Uzgodnienia z oskarżonym dotyczące rozstrzygnięcia co do kary i kosztów wynikają z protokołu rozprawy. W dniu 12 listopada 2020 r. do sądu wpłynęła apelacja obrońcy oskarżonego, w której zarzuca on obrazę przepisów postępowania mającą wpływ na treść wydanego orzeczenia, tj. art. 4 k.p.k., art. 5 § 2 k.p.k. i art. 7 k.p.k. – poprzez jednostronną i dowolną ocenę materiału dowodowego, dokonaną na niekorzyść oskarżonego – poprzez bezzasadną odmowę dania wiary i nie przyjęcie za podstawę ustaleń faktycznych wyjaśnień oskarżonego we wskazanej części oraz bezzasadne zastosowanie art. 387 § 1 k.p.k. i w efekcie bezpodstawne skazanie oskarżonego.

Oceń zaistniałą sytuację i dopuszczalność apelacji obrońcy. Jaki będzie dalszy tok postępowania?

3. Leszek J. wyrokiem Sądu Rejonowego w C. z dnia 26.06.2020 r. został uznany winnym przestępstwa z art. 178a § 1 k.k. i za to skazany na karę 12 miesięcy ograniczenia wolności z obowiązkiem wykonywania w tym czasie nieodpłatnej kontrolowanej pracy na cele społeczne w wymiarze 40 godzin w stosunku miesięcznym. W dniu 23.12.2020 r. skazany złożył wniosek o zmianę formy wykonywania orzeczonej kary na potrącanie wynagrodzenia za pracę wykonywaną przez niego w Irlandii, nie wskazując przy tym, czy jest to praca stała i w jakim zakładzie pracy jest wykonywana.

Oceń zaistniałą sytuację. Jakie rozstrzygnięcie i na jakiej podstawie prawnej powinien wydać sąd w tej sprawie?

**POSTĘPOWANIE KARNE, W SPRAWACH O WYKROCZENIA, KARNE SKARBOWE,
W SPRAWACH NIELETNICH ORAZ PRAWO KARNE WYKONAWCZE**

ZESTAW NR 29

1. Przed Sądem Rejonowym w B. toczyło się postępowanie przeciwko Pawłowi C. – obwinionemu o popełnienie wykroczeń z art. 124 § 1 k.w. i art. 156 § 1 k.w. Z uwagi na uzasadnione wątpliwości co do poczytalności Pawła C. postanowieniem z dnia 15 listopada 2019 r. wydanym na rozprawie został wyznaczony obwinionemu obrońca z urzędu. W dniu 19 grudnia 2019 r. jeden biegły psychiatra wydał opinię, z której wynika, że Paweł C. nie jest chory psychicznie ani niedorozwinięty umysłowo, nie był takim w czasie popełniania zarzuconych mu czynów, nie znajdował się w stanie innych zakłóceń czynności psychicznych. Stwierdzono natomiast u niego zaburzenie lękowe (nerwicę) i zespół uzależnienia od benzodwiazepin (alprazolam). Zdolność rozpoznania znaczenia czynów i pokierowania swoim postępowaniem w czasie krytycznym miał zachowaną. Warunki z art. 17 § 1 i § 2 k.w. więc nie zachodzą. Nadto Paweł C. może brać w czynnościach procesowych, stawać przed sądem oraz prowadzić samodzielną, rozsądną obronę. Sąd Rejonowy w B. postanowieniem z 24.03.2020 r. zwolnił obrońcę z urzędu z jego obowiązków. Odpis postanowienia z uzasadnieniem i pouczeniem: „Na powyższe postanowienie zażalenie nie przysługuje” został doręczony oskarżycielowi publicznemu, obwinionemu i zwolnionemu obrońcy. Termin rozprawy został wyznaczony już bez zawiadamiania zwolnionego obrońcy.

Oceń zaistniałą sytuację. Czy takie procedowanie było prawidłowe?

2. Andrzej W. stał pod zarzutem popełnienia czynu z art. 178a § 1 k.k., przy czym prokurator, za zgodą oskarżonego, złożył wniosek o wydanie wyroku bez przeprowadzania rozprawy. Na posiedzeniu w dniu 24 czerwca 2020 r. oskarżony cofnął swoją zgodę na wydanie wyroku w sposób uzgodniony z prokuratorem. W dniu 26 czerwca 2020 r. do Sądu Rejonowego w C. wpłynął wniosek obrońcy oskarżonego z dnia 25 czerwca 2020 r. o sporządzenie pisemnego uzasadnienia wyroku i doręczenie jego odpisu wyroku z dnia 24 czerwca 2020 r. wraz z uzasadnieniem. W aktach sprawy nie było jednak żadnego wyroku.

Oceń zaistniałą sytuację. Jak należało postąpić z wnioskiem obrońcy?

3. Prawomocnym wyrokiem Sądu Rejonowego w D. z dnia 14.03.2016 r. Ryszard W. został skazany za przestępstwo z art. 197 § 1 k.k. na karę pozbawienia wolności w wymiarze 2 lat. W dniu 16.08.2016 r. obrońca skazanego złożył wniosek o odroczenie skazanemu wykonania ww. kary. W uzasadnieniu podał, iż:
- skazany leczy się neurologicznie od 6 miesięcy i przedstawia stosowne zaświadczenie;
 - skazany twierdzi, iż lekarz psychiatra rozpoznał u niego zespół lękowo depresyjny z podejrzeniem schizofrenii;
 - wykonanie kary pozbawienia wolności w obecnym stanie zdrowia skazanego jest niemożliwe, gdyż skazany leczy się, jest pod kontrolą lekarzy i pobiera lekarstwa, a więc natychmiastowe wykonanie kary pozbawienia wolności spowoduje zbyt duże skutki.

Oceń zasadność wniosku obrońcy.

**POSTĘPOWANIE KARNE, W SPRAWACH O WYKROCZENIA, KARNE SKARBOWE,
W SPRAWACH NIELETNICH ORAZ PRAWO KARNE WYKONAWCZE**

ZESTAW NR 30

1. Postanowieniem z dnia 7 marca 2019 r. Sąd Rejonowy w C., odmówił uwzględnienia wniosku obwinionego Władysława W. o wyznaczenie mu obrońcy z urzędu. W uzasadnieniu postanowienia sąd podniósł, że iż podstawą wyznaczenia obrońcy z urzędu dla obwinionego w sprawie o wykroczenie na jego wniosek jest należyte wykazanie, że nie jest on w stanie ponieść kosztów obrony bez poważnego uszczerbku dla niezbędnego utrzymania siebie i rodziny i tylko wtedy, gdy wymaga tego dobro wymiaru sprawiedliwości. Obowiązek więc wykazania (ciężar udowodnienia) niemożności pokrycia kosztów obrońcy spoczywa na osobie owo pismo składającej. Sąd wskazał, że obwiniony ma stałe dochody w postaci emerytury, a przy tym z akt sprawy nie wynika, by dobro wymiaru sprawiedliwości było zagrożone z tego powodu, że obwiniony nie ma obrońcy z urzędu, bo akta sprawy nie są obszerne i na etapie złożenia wniosku o ukaranie liczyły sobie tylko 22 karty. Z postanowieniem tym nie zgodził się obwiniony, który w terminie wniósł zażalenie. Skarżący polemizuje z zaskarżonym postanowieniem w oparciu o to, że jest chory od wielu lat, a sprawa – w jego ocenie – budzi wiele wątpliwości prawnych i jest zawiła.

Oceń zaistniałą sytuację. Oceń zasadność zażalenia obwinionego. Jak będzie wyglądało procedowanie z tym zażaleniem?

2. Nieprawomocnym wyrokiem z dnia 29 listopada 2018 r. Sąd Rejonowy w D. skazał oskarżonego Karola W. za czyn z art. 107 § 1 k.k.s. Jeszcze przed wydaniem tego wyroku wpłynęło do sądu drogą elektroniczną pismo Karola W. z dnia 15 listopada 2018 r. zawiadamiające, że wypowiedział on stosunek obrończy wszystkim swoim dotychczasowym obrońcom. W dniu 07 grudnia 2018 r. do sądu wpłynął wniosek adw. Karoliny K. z dnia 5 grudnia 2018 r. (nadany na poczcie w dniu 06.12.2018 r.) o sporządzenie pisemnego uzasadnienia wyroku i doręczenie jej odpisu ww. wyroku wraz z uzasadnieniem. Zarządzeniem z dnia 7 grudnia 2018 r. adw. Karolina K. została wezwana do usunięcia braków formalnych ww. wniosku poprzez przedłożenie pełnomocnictwa do obrony Karola W. aktualnego na dzień złożenia wniosku (wobec poinformowania sądu przez oskarżonego, że wypowiedział stosunek obrończy wszystkim dotychczasowym obrońcom z wyboru) – w terminie 7 dni od daty doręczenia wezwania, pod rygorem uznania wniosku za bezskuteczny. Pismo w tej sprawie (wzywające ją do usunięcia braków formalnych) adw. Karolina K. odebrała w dniu 27 grudnia 2018 r., jednak w określonym terminie nie usunęła braków swego wniosku.

Oceń zaistniałą sytuację. Jak należało postąpić z wnioskiem ww. adwokata?

3. Prawomocnym wyrokiem z dnia 17.02.2020 r. Sąd Rejonowy w E. warunkowo umorzył postępowanie karne przeciwko Piotrowi S. o czyn z art. 178a § 1 k.k. na okres próby w wymiarze 2 lat. Ponadto sąd orzekł wobec oskarżonego obowiązek w postaci świadczenia pieniężnego w kwocie 3.000 zł na rzecz Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym i Pomocy Postpenitencjarnej. Powyższy wyrok uprawomocnił się w dniu 25.02.2020 r. Z innych tego samego sądu wynikało, że ten sam Piotr S. został prawomocnie skazany wyrokiem tegoż sądu za czyn z art. 178a § 1 k.k., popełniony w dniu 31.10.2020 r.

Jakie czynności podejmie w tej sprawie podejmie sąd?

**POSTĘPOWANIE KARNE, W SPRAWACH O WYKROCZENIA, KARNE SKARBOWE,
W SPRAWACH NIELETNICH ORAZ PRAWO KARNE WYKONAWCZE**

ZESTAW NR 31

1. Sąd Rejonowy w D. prawomocnym wyrokiem nakazowym z dnia 29.11.2016 r. skazał Radosława J. z art. 129 § 2 k.w. i art. 119 § 1 k.w. Ten sam sąd dnia 13.04.2017 r. wydał postanowienie, w którym orzekł przepadek dowodu rzeczowego w postaci magnesu do otwierania zabezpieczeń opisanego w wykazie dowodów rzeczowych. Sąd wskazał, że przedmiot ten służył do popełnienia wykroczenia z art. 119 § 1 k.w., jak też był przedmiotem wykroczenia z art. 129 § 2 k.w. Na postanowienie to zażalenie złożył obwiniony i podniósł, że orzeczony przepadek nie jest legalny, bo magnes należał do jego ojca i jemu powinien być zwrócony.

Oceń zaistniałą sytuację. Oceń zasadność zażalenia obwinionego. Jak będzie wyglądało procedowanie z tym zażaleniem?

2. Wyrokiem z dnia 23.04.2018 r. Sąd Rejonowy w K. warunkowo umorzył postępowanie karne przeciwko Michałowi S. o czyn z art. 158 § 1 k.k. na okres próby w wymiarze 2 lat. Ponadto sąd orzekł wobec oskarżonego nawiazkę w kwocie 300 zł na rzecz pokrzywdzonego Przemysława K. Powyższy wyrok uprawomocnił się w dniu 01.05.2018 r. Z akt wykonawczych sądu wynikało, że Michał S. nie uiścił nawiazki na rzecz pokrzywdzonego, ani nie zareagował na pisma sprawy tej dotyczące. Sąd Rejonowy w K. postanowieniem z dnia 11.01.2019 r. podjął postępowanie warunkowo umorzone przeciwko Michałowi S. Zażalenie na to postanowienie złożył oskarżony. Domagając się jego uchylecia lub zmiany, załączył dowód wpłaty na rzecz pokrzywdzonego całości nawiazki, którą uiścił dzień wcześniej.

Oceń zasadność zażalenia oskarżonego i wskaż dalszy możliwy tok postępowania.

3. Do Sądu Rejonowego w J. dnia 31 marca 2020 roku wpłynął wniosek państwa członkowskiego Unii Europejskiej – Holandii o przyjęcie do wykonania prawomocnego orzeczenia o karze o charakterze pieniężnym (200 €) wydanego przez Centraal Justitieel Incassobureau (Holandia) przeciwko Karolowi B. (Polska). Orzeczenie takie bowiem podlega wykonaniu przez sąd rejonowy, w okręgu którego sprawca posiada mienie lub osiąga dochody, albo stałe lub czasowe miejsce pobytu. Karol B. przedłożył bankowe potwierdzenie uiszczenia kwoty 200 euro w sprawie oznaczonej tożsamym numerem, co sprawa holenderska przekazana polskiemu sądowi.

Czy w tej sytuacji zachodzą warunki do przyjęcia do wykonania prawomocnego orzeczenia państwa członkowskiego Unii Europejskiej? Czy na postanowienie o odmowie przyjęcia do wykonania takiego orzeczenia służy zażalenie?

**POSTĘPOWANIE KARNE, W SPRAWACH O WYKROCZENIA, KARNE SKARBOWE,
W SPRAWACH NIELETNICH ORAZ PRAWO KARNE WYKONAWCZE**

ZESTAW NR 32

1. Sąd Rejonowy w N., postanowieniem z dnia 5 kwietnia 2019 r. wydanym na posiedzeniu, zarządził wobec skazanego Bogusława K. – 272 dni zastępczej kary pozbawienia wolności w miejsce niewykonywanej kary ograniczenia wolności orzeczonej przez Sąd Rejonowy w N. wyrokiem z dnia 27.09.2018 r., przyjmując, że jeden dzień zastępczej kary pozbawienia wolności jest równoważny dwóm dniom ograniczenia wolności. Skazany nie był obecny na posiedzeniu i przy ogłaszaniu ww. postanowienia, wobec czego zostało mu ono doręczone w dniu 15 kwietnia 2019 r., a odebrał je osobiście – z pouczeniem, że służy na nie zażalenie do Sądu Okręgowego w T. w terminie zawitym (tzn. nieprzekraczalnym) 7 dni od daty ogłoszenia postanowienia, a jeżeli ustawa nakazuje doręczenie postanowienia daty doręczenia. W imieniu własnym skazany zażalenie złożył w dniu 24 kwietnia 2019 r.
Oceń dopuszczalność zażalenia skazanego. Jak będzie wyglądało procedowanie z tym zażaleniem?
2. W Sądzie Rejonowym w G. toczyło się postępowanie przeciwko Mieczysławowi S., który był obwiniony o wykroczenie z art. 87 § 1 k.w. i art. 86 § 1 k.w. Pokrzywdzonym w sprawie był Norbert H., który zawiadomienie oskarżyciela publicznego o przesłaniu wniosku o ukaranie do sądu otrzymał w dniu 23 października 2020 roku. W dniu 06 listopada 2020 roku wpłynęło do sądu pismo pokrzywdzonego Norberta H., w którym zadeklarował wolę przestąpienia do sprawy w charakterze oskarżyciela posiłkowego.
Oceń opisaną sytuację. Czy Norbert H. nie może uzyskać uprawnienia oskarżyciela posiłkowego w opisanej sprawie? Jeśli nie, jak należy postąpić z jego oświadczeniem?
3. Do Sądu Rejonowego w J. dnia 10 stycznia 2020 roku wpłynął wniosek państwa członkowskiego Unii Europejskiej – Holandii o przyjęcie do wykonania prawomocnego orzeczenia o karach o charakterze pieniężnym wydanego przez Parket Centrale Verwerkingseenheid O.M. (Holandia) przeciwko International Academy z J. (Polska). Orzeczenie takie podlega bowiem wykonaniu przez sąd rejonowy, w okręgu którego sprawca posiada mienie lub osiąga dochody, albo stałe lub czasowe miejsce pobytu. Państwo wydania orzeczenia – Holandia, załączyło zaświadczenie, z którego wynika, że sprawcą czynu polegającego na przekroczeniu maksymalnej prędkości na autostradach o 38 km/h w dniu 20.12.2018 r. o godz. 14:50 jest osoba prawna, tj. International Academy z J.
Czy w takiej sytuacji zachodziły warunki do przyjęcia do wykonania prawomocnego orzeczenia państwa członkowskiego Unii Europejskiej? Czy na postanowienie o odmowie przyjęcia do wykonania takiego orzeczenia służy zażalenie, a jeśli tak, to komu?

**POSTĘPOWANIE KARNE, W SPRAWACH O WYKROCZENIA, KARNE SKARBOWE,
W SPRAWACH NIELETNICH ORAZ PRAWO KARNE WYKONAWCZE**

ZESTAW NR 33

1. Sąd Rejonowy w K., postanowieniem z dnia 18 lutego 2020 r. wydanym na posiedzeniu, zarządził badanie psychiatryczne połączone z obserwacją w zakładzie leczniczym, na okres 4 tygodni, w Oddziale Psychiatrii Sądowej Aresztu Śledczego w Krakowie – w celu wydania opinii o stanie zdrowie psychicznego podejrzanego Piotra S., przebywającego w Zakładzie Karnym w Rzeszowie. Podejrzanym i jego obrońcą z urzędu byli obecni na posiedzeniu i przy ogłaszaniu ww. postanowienia. Strony zostały wtedy pouczone, że na ogłoszone postanowienie przysługuje zażalenie do Sądu Okręgowego w K. za pośrednictwem Sądu Rejonowego w K. w terminie 7 dni od daty ogłoszenia postanowienia. Obrońca podejrzanego złożył zażalenie w terminie i zostało ono przyjęte. W imieniu własnym podejrzanym Piotr S. zażalenie złożył w administracji zakładu karnego w dniu 4 marca 2020 r. Zażalenie zostało wysłane pocztą w dniu 5 marca 2020 r., dotarło do Sądu Okręgowego w K. w dniu 9 marca 2020 r., po czym Sąd Okręgowy w K. przesłał je do Sądu Rejonowego w K. – celem ewentualnego nadania mu biegu.
Oceń zaistniałą sytuację. Oceń dopuszczalność zażalenia podejrzanego. Jak będzie wyglądało procedowanie z tym zażaleniem?
2. Dnia 25 sierpnia 2020 roku Komenda Powiatowa Policji w N. zwróciła się do Sądu Rejonowego w N. z wnioskiem o orzeczenie zatrzymania prawa jazdy Annie P. z uwagi na uzasadnione podejrzenie popełnienia przez nią wykroczenia z art. 86 § 1 k.w. Postanowieniem z dnia 01.09.2020 r. sąd orzekł o nie zatrzymywaniu prawa jazdy i zwróceniu Annie P. prawa jazdy. W dniu 02.09.2020 r. do sądu wpłynął wniosek obwinionej Anny P. o zwrócenie jej zatrzymanego prawa jazdy.
Oceń zaistniałą sytuację. Jak w tej sytuacji powinien postąpić sąd? Czy w ogóle musi wydać postanowienie, a jeśli tak, to jakie i czy jest ono zaskarżalne?
3. Andrzej M. wyrokiem Sądu Rejonowego w O. z dnia 25.02.2019 r. został uznany winnym występku z art. 207 § 1 k.k. i za to skazany na karę 1 roku pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres próby w wymiarze 2 lat. Nadto sąd orzekł wobec niego obowiązek zapewnienia spokojnego bytu żonie i dzieciom oraz powstrzymywania się od nadużywania alkoholu, a także oddał go pod dozór kuratora. Wyrok ten uprawomocnił się w dniu 04.03.2019 roku. W dniu 13.09.2020 r. kurator złożył wniosek o zarządzenie wykonania wobec skazanego wyżej wymienionej kary, a to racji prawomocnego skazania go za czyn z art. 178a § 1 k.k., który popełnił w dniu 07 czerwca 2020 roku – na karę grzywny w wymiarze 100 stawek dziennych, przy ustaleniu jednej stawki dziennej na kwotę 15 zł.
Oceń zaistniałą sytuację. Jak w tej sytuacji może postąpić sąd? Zaproponuj rozstrzygnięcie.

**POSTĘPOWANIE KARNE, W SPRAWACH O WYKROCZENIA, KARNE SKARBOWE,
W SPRAWACH NIELETNICH ORAZ PRAWO KARNE WYKONAWCZE**

ZESTAW NR 34

1. Sędzia Sądu Rejonowego w K., w sprawie przeciwko Krzysztofowi J. – oskarżonemu z art. 207 § 1 k.k., po rozpoznaniu wniosku oskarżonego z dnia 20.12.2019 r. zarządził:

- 1) **wyrazić zgodę** na korzystanie z aparatu telefonicznego, na zasadach określonych w regulaminie organizacyjno – porządkowym Zakładu Karnego w Rzeszowie, przez tymczasowo aresztowanego Krzysztofa J. – z następującymi osobami: ojcem – Józefem J., matką – Janiną J. i synem – Michałem J.;
- 2) **odmówić zgody** na korzystanie z aparatu telefonicznego przez tymczasowo aresztowanego Krzysztofa J. – do kontaktowania się z Łukaszem G., albowiem:
 - Krzysztof J. jest tymczasowo aresztowany;
 - Krzysztof J. nie wskazał jakiegokolwiek przyczyny, dla której ma się kontaktować ze swoim kolegą;
 - zachodzi uzasadniona obawa, że zgoda na korzystanie z aparatu telefonicznego w tym zakresie zostanie wykorzystana w celu bezprawnego utrudniania postępowania karnego.

Oskarżony złożył zażalenie na odmowę udzielenia mu zgody na korzystanie z aparatu telefonicznego do kontaktowania się z Łukaszem G., zarzucając naruszenie jego prawa do obrony, gdyż Łukasz G. posiada istotne informacje w sprawie i może być ważnym świadkiem obrony, który wykaże bezzasadność oskarżenia.

Oceń zaistniałą sytuację. Oceń dopuszczalność i zasadność zażalenia oskarżonego. Jak będzie wyglądało procedowanie z tym zażaleniem?

2. Wyrokiem z dnia 07.03.2018 r. Sąd Rejonowy w L. wymierzył za czyn z art. 223 § 1 k.k. i inne skazanemu Wojciechowi S. karę 1 roku pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres próby w wymiarze 4 lat. W wyroku skazany został zobowiązany do powstrzymania się od nadużywania alkoholu. Kurator zawodowy złożył wniosek o oddanie skazanego pod dozór kuratora sądowego, podnosząc, że skazany nie respektuje orzeczenia sądu i nadużywa alkoholu, a zdarza się, że wywołuje awantury domowe. Takich sytuacji nie można tolerować. Skazany powinien podlegać więc wzmożonej kontroli w okresie próby. Sąd uwzględnił wniosek kuratora i oddał skazanego pod dozór kuratora sądowego w okresie próby. Skazany złożył zażalenie, w którym zarzucił, że ustalenia sądu są błędne, bo tylko raz nadużył alkoholu i tylko raz wywołał awanturę domową.

Oceń zaistniałą sytuację. Oceń dopuszczalność i zasadność zażalenia skazanego. Czy i kiedy sąd może oddać skazanego pod dozór kuratora w postępowaniu wykonawczym?

3. W sprawie przeciwko Kamilowi U., obwinionemu o wykroczenie z art. 119 § 1 k.w., Sąd Rejonowy w K. dopuścił dowód z opinii biegłego lekarza psychiatry – w zakresie poczytalności obwinionego. Obwiniony, pomimo prawidłowego wezwania nie stawiał się termin badania wyznaczonego w gabinecie lekarskim do biegłego lekarza psychiatry i nie usprawiedliwił nieobecności.

W jaki sposób sąd może wyegzekwować stawiennictwo obwinionego na termin badania? W jakiej formie zapada decyzja i czy jest zaskarżalna, a jeśli tak, to do jakiego sądu?

**POSTĘPOWANIE KARNE, W SPRAWACH O WYKROCZENIA, KARNE SKARBOWE,
W SPRAWACH NIELETNICH ORAZ PRAWO KARNE WYKONAWCZE**

ZESTAW NR 35

1. Sędzia Sądu Rejonowego w J. w sprawie przeciwko Jakubowi M. – oskarżonemu z art. 286 § 1 k.k. i in., po rozpoznaniu wniosku oskarżonego z dnia 14.09.2020 r. zarządził wyrażenie zgody na korzystanie z aparatu telefonicznego, na zasadach określonych w regulaminie organizacyjno – porządkowym Zakładu Karnego w R., przez tymczasowo aresztowanego Jakuba M. – z jego konkubiną Gabriellą K. Na zarządzenie to zażalenie złożył prokurator, zarzucając błędną ocenę, iż w sprawie nie zachodzi uzasadniona obawa, że wyrażona zgoda zostanie wykorzystana w celu bezprawnego utrudniania postępowania karnego, gdyż konkubina oskarżonego ma dostęp do ich wspólnego konta, zarządza ich wspólnym gospodarstwem i prawdopodobnie zostanie świadkiem obrony w sprawie.
Oceń zaistniałą sytuację. Oceń dopuszczalność zażalenia prokuratora. Jak będzie wyglądało procedowanie z tym zażaleniem?
2. Wyrokiem z dnia 04.12.2019 r. Sąd Rejonowy w K. skazał Jerzego P. za czyn z art. 279 § 1 k.k. na karę 1 roku pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres próby w wymiarze 2 lat. Wyrok uprawomocnił się 12.12.2019 r. Ponadto skazanego w okresie próby oddano pod dozór kuratora sądowego. Kurator zawodowy w dniu 13.08.2020 r. złożył wniosek o zwolnienie skazanego od dalszego dozoru kuratora, przy czym nie wskazał okoliczności, które przemawiałyby za zwolnieniem skazanego z dozoru ze względów wychowawczych. Na posiedzeniu sąd ustalił, że skazany odbywa karę pozbawienia wolności w innej sprawie.
Oceń zaistniałą sytuację. Oceń zasadność wniosku kuratora.
3. Do Sądu Rejonowego w L. wpłynęły materiały dotyczące nieletniego Kamila D. (lat 16), który w dniu 14.11.2019 r., na terenie szkoły średniej w S. miał dwukrotnie zaatakować Krystiana G., przez co spowodował u niego naruszenie czynności narządu ciała lub rozstrój zdrowia trwający nie dłużej niż 7 dni, tj. o czyn z art. 157 § 2 k.k. Postanowieniem z dnia 03.02.2020 r. wydanym na podstawie art. 21 § 1 u.p.n. wszczęto postępowanie wobec nieletniego Kamila D. o popełnienie ww. czynu karalnego. Po przeprowadzeniu rozprawy sąd rodzinny ustalił jednak, że obrażenia Krystiana G. spowodował inny uczeń niż Kamil. D.
Jaką decyzję podejmie sąd rodzinny? Czy nieletni lub jego rodzice mogą być w takiej sytuacji obciążeni kosztami postępowania?

**POSTĘPOWANIE KARNE, W SPRAWACH O WYKROCZENIA, KARNE SKARBOWE,
W SPRAWACH NIELETNICH ORAZ PRAWO KARNE WYKONAWCZE**

ZESTAW NR 36

1. Sąd Okręgowy w R. skazał Marcina B. za czyn z 62 ust. 2 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii w zw. z art. 12 § 1 k.k. i inne – na karę łączną 1 roku pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres próby w wymiarze 2 lat. Ponadto skazanego w okresie próby oddano pod dozór kuratora sądowego. Kurator zawodowy złożył wniosek o zwolnienie skazanego od dalszego dozoru kuratora. Sąd Rejonowy w N. uwzględnił wniosek kuratora i zwolnił skazanego od dozoru kuratora sądowego orzeczonego wyrokiem Sądu Okręgowego w R., ustalając, że:

- skazany miał podlegać dozorowi kuratora w okresie próby, przy czym upłynęła już ponad połowa okresu próby;
- opinia kuratora sądowego sprawującego dozór w tej sprawie, dotycząca skazanego jest bardzo dobra;
- proces resocjalizacji skazanego przebiega pozytywnie.

Prokurator złożył na to postanowienie zażalenie, zarzucając, że względy wychowawcze nie przemawiają za zwolnieniem skazanego od dozoru, bo w okresie próby popełnił on dwa wykroczenia – jedno drogowe, a drugie przeciwko obyczajności publicznej (używał słów nieprzystwoitych w miejscu publicznym).

Oceń zaistniałą sytuację. Oceń zasadność zażalenia prokuratora. Czy postępowanie toczyło się przed właściwym sądem?

2. Sędzia referent sprawy odwoławczej w sądzie rejonowym, po zapoznaniu się z aktami sprawy, przydzielonej do jego referatu zgodnie z losowym podziałem spraw oraz z zażaleniem pokrzywdzonego Mariana S. stwierdził, że przedmiotem tej sprawy jest czyn z art. 231 § 1 k.k. polegający na przekroczeniu uprawnień przez sędziego Sądu Rejonowego w S. Stefana U., którego znał osobiście. Był on jego patronem podczas aplikacji sądowej. Ponadto uczestniczyli razem w szkoleniach sędziów dla sędziów orzekających w sprawach pracowniczych i wymieniali doświadczenia zawodowe. Utrzymują ze sobą kontakty towarzyskie i zawodowe. Sędzia referent uznał, iż zachodzi okoliczność tego rodzaju, że mogłaby wywołać uzasadnioną wątpliwość, co do jego bezstronności w tej sprawie. Zażądał wyłączenia go od udziału w tej sprawie.

Oceń zaistniałą sytuację i zasadność żądania sędziego. Czy takie żądanie podlega rozpoznaniu, a jeśli tak, to przez kogo? Czy na postanowienie o wyłączeniu sędziego służy zażalenie?

3. W dniu 07 października 2020 r. do Sądu Rejonowego w N. wpłynął wniosek Komisariatu Policji w R. o ukaranie Andrzeja C. za to, że w dniu 23 września 2020 roku, około godz. 07:55, w K., kierując samochodem osobowym marki Fiat, w stanie nietrzeźwości: I próba – 0,55 mg, II próba – 0,53 mg alkoholu w wydychanym powietrzu o objętości 1 dm³, nie zachował szczególnej ostrożności w ten sposób, że na łuku drogi nie dostosował prędkości do panujących warunków drogowych i wpadł w poślizg, w wyniku czego wjechał na pas ruchu przeznaczony dla pojazdów nadjeżdżających z przeciwka, bezpośrednio pod prawidłowo poruszający się tym pasem pojazd marki Opel Vectra kierowany przez Ryszarda N., doprowadzając do zderzenia pojazdów, czym spowodował zagrożenie bezpieczeństwa w ruchu drogowym, tj. o wykroczenie z art. 86 § 1 kw. Zarządzeniem Przewodniczącego Wydziału Karnego zostało wszczęte postępowanie przeciwko obwinionemu o wykroczenie z art. 86 § 1 k.w. W dniu 16.11.2020 r. do Sądu Rejonowego w N. wpłynęło pismo Komisariatu Policji w R. – stanowiące cofnięcie złożonego wniosku o ukaranie Andrzeja C. – ze wskazaniem, iż powodem tego jest prowadzenie czynności pod kątem przestępstwa z art. 177 § 1 k.k. w zw. z art. 178 § 1 k.k. oraz art. 178a § 1 k.k.

Oceń sytuację. Jak postąpi sąd? Zaproponuj rozstrzygnięcie.

**POSTĘPOWANIE KARNE, W SPRAWACH O WYKROCZENIA, KARNE SKARBOWE,
W SPRAWACH NIELETNICH ORAZ PRAWO KARNE WYKONAWCZE**

ZESTAW NR 37

1. Wyrokiem z dnia 21.05.2019 r. Sąd Rejonowy w P. za czyn z art. 141 k.w. skazał Mariana S. na karę grzywny w kwocie 200 zł oraz zasądził od niego koszty sądowe w kwocie 130 zł. W dniu 19.07.2019 r. sąd rozłożył nieuiszczoną grzywnę na 2 raty, przy czym pierwsza rata – 100 zł miała być płatna do dnia 15.08.2019 r., zaś druga do 15.09.2019 r. Skazany uiścił tylko koszty, ale zalegał z wpłatą 200 zł. Sąd odwołał więc rozłożenie grzywny na raty. Skazany zaskarżył to postanowienie, załączając dowód wpłaty na 100 zł. Zarzucił, że sąd nie uwzględnił jego trudnej sytuacji materialnej, rodzinnej i osobistej (bezrobotny, niepełnosprawne dziecko na utrzymaniu, chory na raka ojciec).
Oceń zaistniałą sytuację. Oceń zasadność zażalenia skazanego. Czy i kiedy sąd może odwołać rozłożenie grzywny na raty?
2. Sąd Rejonowy w R., po rozpoznaniu w sprawie Wiesława O., skazanego za przestępstwo z art. 178 § 4 k.k., wniosku skazanego w przedmiocie ulaskawienia, postanowił prośbę skazanego o ulaskawienie pozostawić bez rozpoznania, albowiem od rozpoznania poprzedniej prośby skazanego o ulaskawienie nie upłynął okres roku czasu, zaś w sprawie nie zaszły żadne nowe istotne okoliczności dotyczące skazanego, a skutkujące koniecznością nadania sprawie biegu.
Oceń zaistniałą sytuację. Czy decyzja sądu była prawidłowa? Czy pozostawiając prośbę skazanego o ulaskawienie bez rozpoznania sąd wydaje opinię w przedmiocie ulaskawienia?
3. Do Sądu Rejonowego w S. wpłynęły materiały dotyczące nieletniego Kamila S. (lat 10), któremu zarzucono, że w dniu 24.10.2019 r., kierując rowerem na ul. Batorego spowodował bezpieczeństwa w ruchu drogowym w ten sposób, że wjechał na przejście dla pieszych bezpośrednio przed jadący pojazd marki Honda Civic kierowany przez Stanisława B., w następstwie czego sam doznał obrażeń ciała w postaci trzech ran tłuczonych głowy i otarcia naskórka rąk, tj. takie zachowanie, które wykazuje przejawy demoralizacji. Postanowieniem z dnia 03.02.2020 r. wydanym na podstawie art. 21 § 2 u.p.n. sąd rodzinny odmówił wszczęcia postępowania wobec nieletniego Kamila S. i orzekł o złożeniu do składnicy dowodów rzeczowych w postaci elementu z tworzywa sztucznego i zwierciadła lusterka, a w odrębnym postępowaniu orzekł przepadek przez zniszczenie tych dowodów rzeczowych.
Czy sąd rodzinny mógł odmówić wszczęcia postępowania w tej sprawie? Czy taka odmowa i decyzje dotyczące dowodów rzeczowych są w takim postępowaniu zaskarżalne? Jaki jest krąg podmiotów uprawnionych do wniesienia środka odwoławczego? Jaki to środek?

**POSTĘPOWANIE KARNE, W SPRAWACH O WYKROCZENIA, KARNE SKARBOWE,
W SPRAWACH NIELETNICH ORAZ PRAWO KARNE WYKONAWCZE**

ZESTAW NR 38

1. Sąd Rejonowy w N. wyrokiem z dnia 09.08.2019 r. skazał Dominikę S. za przestępstwo z art. 178b k.k. na karę grzywny w wymiarze 100 stawek dziennych, przy ustaleniu jednej stawki dziennej na kwotę 10 zł. Skazana uiszczała tylko część grzywny i to w ratach – w łącznej kwocie 800,00 zł. W dniu 08.05.2020 r. do sądu wpłynął wniosek skazanej o umorzenie reszty ww. grzywny – ze wskazaniem, że w chwili obecnej nie pracuje, jest zarejestrowana w Urzędzie Pracy bez prawa do zasiłku, jest na utrzymaniu rodziców, a ze względu na obecną sytuację epidemiologiczną nie może znaleźć zatrudnienia. Sąd wniosku skazanej nie uwzględnił.

Oceń zaistniałą sytuację. Czy decyzja sądu była prawidłowa? Jakie są przesłanki umorzenia grzywny w całości, a jakie – w części?

2. Do Sądu Rejonowego w K. wpłynęła prośba obrońcy skazanego Krzysztofa D. o ulaskawienie, skazanego prawomocnym wyrokiem Sądu Rejonowego w K. za przestępstwo z art. 177 § 2 k.k. Sąd Rejonowy w K. wydał opinię negatywną w kwestii ulaskawienia, a że w sprawie orzekł Sąd Okręgowy w T. jako sąd II instancji – należało mu przesłać akta sprawy do dalszego procedowania.

Zaproponuj rozstrzygnięcie sądu I instancji. Jakiego rodzaju rozstrzygnięcia zapadają w postępowaniu ulaskawieniowym? Czy wymagają one uzasadnienia?

3. Nieprawomocnym postanowieniem z dnia 08.01.2021 r., wydanym na rozprawie w sprawie o wykroczenie z art. 86 § 1 k.w., Sąd Rejonowy w Ł. nałożył na świadka Zbigniewa S. karę pieniężną w kwocie 1.000 zł za nieusprawiedliwione niestawiennictwo na rozprawie. Świadek złożył na doręczone mu postanowienie zażalenie do miejscowego sądu okręgowego (w terminie 7 dni), w którym podniósł, że obecnie sądy nie powinny nękać karami zwykłych ludzi, tylko się zająć praworządnością i sprawiedliwością, a na rozprawie się nie stawił, bo nie ma nic do powiedzenia, więc podtrzymuje to, co już powiedział i wnosi o odczytanie jego zeznań.

Jak powinien postąpić w takiej sytuacji sąd – okręgowy i rejonowy? Oceń dopuszczalność zażalenia.

**POSTĘPOWANIE KARNE, W SPRAWACH O WYKROCZENIA, KARNE SKARBOWE,
W SPRAWACH NIELETNICH ORAZ PRAWO KARNE WYKONAWCZE**

ZESTAW NR 39

1. Prawomocnym postanowieniem z dnia 30.03.2020 r., Sąd Rejonowy w M. nałożył na świadka Radosława M. karę pieniężną w kwocie 1.000 zł za nieusprawiedliwione niestawiennictwo na rozprawie. Dłużnik dobrowolnie należności nie uiścił w żadnej części, a postępowanie egzekucyjne zostało umorzone wobec bezskuteczności egzekucji.

Jak powinien postąpić w takiej sytuacji sąd? Czy karę porządkową można wykonać w inny sposób, np. poprzez zarządzenie wykonania kary zastępczej?

2. W dniu 21.08.2020 r. Monika Ł. została ukarana mandatem karnym za czyn z art. 80a § 2 k.k.s. w zw. z art. 9 § 3 k.k.s., polegający na niezłożeniu w terminie do 27.07.2020 r. do Urzędu Skarbowego w N. informacji podsumowującej (VAT-UE) za czerwiec 2020 r. w imieniu Grzegorza R. W dniu 25.08.2020 r. Monika Ł. złożyła wniosek w przedmiocie uchylecia prawomocnego mandatu karnego. Jak ustalono, w przypadku podatnika Grzegorza R. nie wystąpił obowiązek złożenia informacji podsumowującej VAT-UE za czerwiec 2020 r.

Jak powinien postąpić w takiej sytuacji sąd? Czy uchYLECIE mandatu karnego za wykroczenie skarbowe jest ZASKARŻALNE? Podobnie odmowa uchylecia – czy jest ZASKARŻALNA?

3. Damian P. wyrokiem Sądu Rejonowego w P. został uznany winnym występku z art. 289 § 1 k.k. i za to skazany na łączną karę pozbawienia wolności 1 roku i 2 miesięcy z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres 3 lat. Skazany został oddany pod dozór kuratora w okresie próby. Ponadto Sąd orzekł wobec skazanego na podstawie art. 71 § 1 k.k. grzywnę w wymiarze 50 stawek dziennych, przy ustaleniu jednej stawki dziennej na kwotę 10 zł, zakaz prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych na okres 4 lat. Następnie prawomocnym postanowieniem Sądu Rejonowego w P. została zarządzona wobec skazanego do wykonania ww. kara pozbawienia wolności. Jednocześnie z akt wykonawczych dotyczących uiszczenia grzywny wynikało, że ta kara została zamieniona na 25 dni zastępczej kary pozbawienia wolności, którą to skazany odbył w całości.

Oceń zaistniałą sytuację. Jaki jest skutek uiszczenia bądź wykonania grzywny orzeczonej obok kary pozbawienia wolności, w razie zarządzenia wykonania tej kary – pozbawienia wolności? Jakie działania podejmie sąd?

**POSTĘPOWANIE KARNE, W SPRAWACH O WYKROCZENIA, KARNE SKARBOWE,
W SPRAWACH NIELETNICH ORAZ PRAWO KARNE WYKONAWCZE**

ZESTAW NR 40

1. Sąd Rejonowy w R. postanowieniem z dnia 12.07.2019 r. wydanym w sprawie II Ko 475/19 rozstrzygnął o kosztach postępowania wykonawczego dotyczącego skazania Tomasza J. w trzech sprawach karnych Sądu Rejonowego R. w ten sposób, że zasądził od skazanego na rzecz Skarbu Państwa kwotę 1.501 zł. Tomasz J. był sprowadzony do Polski w wyniku wykonania europejskiego nakazu aresztowania. Skazany nie uiścił tych kosztów sądowych. W dniu 24.10.2019 r. skazany z zakładu karnego nadał wniosek o umorzenie ww. kosztów – ze wskazaniem, że nie posiada żadnych oszczędności, był i jest jedynym żywicielem rodziny, jego rodzice są w trudnej sytuacji majątkowej, on nie ma płatnej pracy w zakładzie karnym. Sąd wniosku skazanego nie uwzględnił.
Oceń zaistniałą sytuację. Czy decyzja sądu była prawidłowa? Jakie są przesłanki umorzenia kosztów sądowych?
2. W dniu 11.04.2019 r. w Sądzie Rejonowym w S. zapadł wyrok skazujący wobec oskarżonego Franciszka P., w sprawie o czyn z 13 § 1 k.k. w zw. z art. 286 § 1 k.k. – m.in. na karę grzywny. W toku postępowania przygotowawczego Prokurator Rejonowy w S. zastosował wobec ww. podejrzanego środki zapobiegawcze w postaci dozoru Policji i zakazu opuszczania kraju. Do chwili wydania wyroku środki te nie zostały uchylone. Wyrok uprawomocnił się bez zaskarżenia go przez strony. Grzywna nie została przez oskarżonego uiszczona dobrowolnie w określonym terminie.
Czy w takiej sytuacji można lub należy uchylić środki zapobiegawcze? Kiedy w ogóle środki zapobiegawcze należy niezwłocznie uchylić lub zmienić? Czy ustawa pozwala na stosowanie środków zapobiegawczych po prawomocnym skazaniu?
3. Do Sądu Rejonowego w T. wpłynął wniosek przeciwko Robertowi L., obwinionemu o to, że: w dniu 24 lutego 2016 r., około godz. 16.25, w T., kierując pojazdem marki Subaru Legacy, przekroczył linię podwójną ciągłą, czym nie dostosował się do znaku drogowego poziomego P-4 „linia podwójna ciągła”, tj. o czyn z art. 92 § 1 k.w. W przedmiotowej sprawie do wszczęcia postępowania doszło w dniu 10.02.2017 r. Tym niemniej – w kwietniu 2019 r. sąd stwierdził, że od czasu popełnienia przez obwinionego zarzucanego mu czynu upłynął okres 3 lat, a wyrok jeszcze nie zapadł.
Jaką decyzję podejmie sąd? Czy zaleganie w aktach dowodów (fotograficznych i filmowych) na to, że obwiniony w dniu 24 lutego 2016 r. przebywał w Tunezji – miałoby wpływ na tok postępowania i jego wynik?

**POSTĘPOWANIE KARNE, W SPRAWACH O WYKROCZENIA, KARNE SKARBOWE,
W SPRAWACH NIELETNICH ORAZ PRAWO KARNE WYKONAWCZE**

ZESTAW NR 41

1. Rafał B. wyrokiem Sądu Rejonowego w B. z dnia 23.11.2018 r. został uznany winnym występku z art. 279 § 1 k.k. w zw. z art. 283 k.k. i za to skazany na karę pozbawienia wolności 10 miesięcy z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres 3 lat. Ponadto sąd orzekł wobec skazanego – na mocy art. 46 § 1 k.k. obowiązek naprawienia szkody w części poprzez wpłacenie na rzecz Jana M. kwoty 500 zł. Postanowieniem z dnia 19.05.2020 r. sąd zarządził wobec skazanego wykonanie ww. kary pozbawienia wolności. Do sądu wpłynął wniosek skazanego o odroczenie wykonania ww. kary pozbawienia wolności. Na posiedzeniu w dniu 28 września 2020 r. okazało się, że skazany wnosi o uchylenie postanowienia z dnia 19.05.2020r. – wobec uiszczenia przez niego świadczenia na rzecz pokrzywdzonego Jana M.
Czy uwzględnienie wniosku skazanego było dopuszczalne? Czy dopuszczalna jest zmiana przedmiotu sprawy w postępowaniu wykonawczym? Kiedy sąd może uchylić lub zmienić swoje prawomocne postanowienie wydane w postępowaniu wykonawczym?
2. Robert R. stanął pod zarzutem, że w dniu 24 kwietnia 2020 roku, około godziny 7.25, w R., w miejscu objętym zakazem spożywał alkohol w postaci piwa puszkowego marki „Fox”, tj. popełnienia wykroczenia z art. 43¹ ust. 1 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. Tymczasem po wyznaczeniu terminu rozprawy w sądzie rejonowym okazało się, że obwiniony zmarł w dniu 26.05.2020 r., co potwierdzał odpis skróconego aktu zgonu.
Jakie decyzje zostaną podjęte w sądzie? Czy są one zaskarżalne?
3. Prawomocnym wyrokiem z dnia 29.08.2019 r. Sąd Rejonowy w D. uznał Józefa W. za winnego popełnienia przestępstwa z art. 178a § 1 k.k. i art. 178b k.k. w zw. art. 11 § 2 k.k. i za to skazał go na karę 6 miesięcy pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem wykonania orzeczonej kary pozbawienia wolności na okres próby w wymiarze lat 2, a nadto orzekł wobec oskarżonego środki karne: zakaz prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych na okres 3 lat i świadczenie pieniężne w kwocie 5.000 zł na rzecz Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej. Sąd zasądził od oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa część kosztów sądowych. Józef W. był na rozprawie, na której zapadł ww. wyrok, a po jego ogłoszeniu oświadczył, że treść wyroku, jego ustne motyw i pouczenie o apelacji zrozumiał. Został przy tym pouczone o trybie i dopuszczalnym zakresie zaskarżenia wyroku. Wezwanie do uiszczenia świadczenia pieniężnego orzeczonego w ww. wyroku skazany odebrał osobiście w dniu 07.01.2020 r. W dniu 24.01.2020 r. wpłynął wniosek skazanego o rozłożenie na raty ww. świadczenia pieniężnego – nadany listem poleconym. Sąd, postanowieniem z dnia 30.01.2020 r. rozłożył ww. świadczenie pieniężne na 12 rat. W dniu 08.06.2020 r. do sądu wpłynął wniosek skazanego o sporządzenie pisemnego uzasadnienia ww. wyroku wraz z wnioskiem o przywrócenie terminu do złożenia tego wniosku. W uzasadnieniu tego wniosku podniósł, że z przyczyn przez niego niezawinionych nie mógł złożyć wniosku w terminie, tj. z powodu jego ciężkiej choroby, której skutki odczuwa nadal.
Oceń zasadność wniosku oskarżonego. Jakie przesłanki muszą zaistnieć, by doszło do przywrócenia terminu zawitego?

**POSTĘPOWANIE KARNE, W SPRAWACH O WYKROCZENIA, KARNE SKARBOWE,
W SPRAWACH NIELETNICH ORAZ PRAWO KARNE WYKONAWCZE**

ZESTAW NR 42

1. Michał B. wyrokiem Sądu Rejonowego w C. z dnia 26.06.2019 r. został uznany winnym popełnienia wykroczenia z art. 141 k.w. i in. i za to skazany na grzywnę w kwocie 400 zł, którą w toku postępowania wykonawczego zamieniono na 1 miesiąc pracy społecznie użytecznej w wymiarze 24 godzin w stosunku miesięcznym. Jak wynikało z akt wykonawczych ukarany został wezwany dwukrotnie do kuratora zawodowego celem określenia miejsca wykonywania kary zastępczej. Ukarany nie stawiał się na wezwania. Kurator złożył wniosek o zamianę orzeczonej kary na karę zastępczą. Doszło do tego poprzez wydanie postanowienia z dnia 30.10.2019 r., w którym zarządzono wykonanie wobec ukaranego – w *miejsce kary jednego miesiąca ograniczenia wolności – 15 dni zastępczej kary aresztu, przyjmując, że jeden dzień zastępczej kary aresztu jest równoważny dwóm dniom kary ograniczenia wolności.* Dokumentacja skazanego została jednak zwrócona sądowi przez zakład karny. W postępowaniu wszczętym z urzędu sąd postanowieniem z dnia 17 grudnia 2019 r.:

- uchylił prawomocne postanowienie z dnia 30 października 2019 r.;
- zarządził wykonanie wobec ukaranego Michała B. wykonanie zastępczej kary aresztu w wymiarze **20 dni** – w miejsce nie uiszczonej grzywny, przyjmując, że jeden dzień zastępczej kary aresztu jest równoważny grzywnie w kwocie 20 zł.

Oceń zaistniałą sytuację. Czy procedowanie sądu było prawidłowe? Kiedy sąd może uchylić lub zmienić swoje prawomocne postanowienie wydane w postępowaniu wykonawczym – na niekorzyść skazanego?

2. Do Sądu Rejonowego w D. wpłynęły materiały dotyczące nieletniego Wojciecha M. (lat 16), któremu zarzucono, że w dniu 6.08.2019 r., około godziny 21.50, w miejscowości B., jadąc motorem o nr rej. RPA X3RP, nie używał kasku ochronnego, odpowiadającego odpowiednim warunkom technicznym, tj. takie zachowanie, które wykazuje przejawy demoralizacji. Postanowieniem z dnia 29.01.2020 r. wydanym na podstawie art. 21 § 1 u.p.n. sąd rodzinny wszczął postępowanie wobec nieletniego Wojciecha M. o demoralizację. Po przeprowadzeniu rozprawy sąd rodzinny stwierdził, że nieletni swoim zachowaniem wykazuje przejawy demoralizacji i zastosował wobec niego środek wychowawczy w postaci upomnienia.

Jakie środki sąd rodzinny mógł zastosować w tej sprawie? Czy takie upomnienie jest środkiem zaskarżalnym, a jeśli tak, to jakim środkiem odwoławczym i komu przysługującym? Czy uzasadnienie takiego upomnienia sporządzane jest z urzędu?

3. Do Sądu Rejonowego w E. w dniu 23.05.2018 r. wpłynął wniosek Prokuratora Rejonowego w E. przeciwko tymczasowo aresztowanemu Mirosławowi K., oskarżonemu o przestępstwo z art. 159 k.k. i art. 157 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. – o wydanie wyroku skazującego na bezwzględną karę pozbawienia wolności w trybie art. 335 § 1 k.p.k. (bez przeprowadzania rozprawy). Okres tymczasowego aresztowania wobec upływał 30 czerwca 2018 r., a termin posiedzenia w przedmiocie rozpoznania wniosku o wydanie wyroku został wyznaczony na 21 czerwca 2018 r. Z akt wynikało, że oskarżony, przebywając na wolności może się ukrywać, skoro ukrywał się przez 10 lat. Nie było również gwarancji, że będzie się stawiał na wezwania sądu, oraz że nie będzie się ukrywał i nie utrudniał wykonania czynności procesowych z jego obowiązkowym udziałem.

Oceń zaistniałą sytuację. Czy po wpłynięciu aktu oskarżenia lub wniosku go zastępującego do sądu, gdy oskarżony jest tymczasowo aresztowany, sąd musi czy może z urzędu rozstrzygnąć utrzymaniu, zmianie lub uchyleniu tymczasowego aresztowania, a w razie potrzeby orzec także o innych środkach zapobiegawczych?

**POSTĘPOWANIE KARNE, W SPRAWACH O WYKROCZENIA, KARNE SKARBOWE,
W SPRAWACH NIELETNICH ORAZ PRAWO KARNE WYKONAWCZE**

ZESTAW NR 43

1. Sąd Rejonowy w S. postanowieniem z dnia 19.12.2019 r. przyjął do wykonania w Rzeczypospolitej Polskiej prawomocne orzeczenie o charakterze pieniężnym wydane przez Landkreis Göttingen, Amt für Ordnung und Verkehr (Republika Federalna Niemiec) w dniu 15.10.2018 r., w sprawie przeciwko obywatelowi polskiemu Konradowi U. W dniu 22.01.2020 r. Bundesamt für Justiz powiadomił sąd polski, że Konrad U. uiścił w Niemczech kwotę nałożonej na niego kary w całości, wobec czego wycofuje swój wniosek o pomoc w wykonaniu orzeczenia.

Oceń zaistniałą sytuację. Jak powinien postąpić sąd? W jakiej formie zapada decyzja i czy jest ona zaskarżalna, a jeśli tak, to przez kogo?

4. Do Sądu Rejonowego w L. wpłynęły odrębnie materiały dotyczące nieletnich Wiktorii K. (lat 15) i Pauliny W., którym zarzucono, że w dniu 08.11.2019 r., w L., w sklepie „Biedronka”, działając wspólnie i w porozumieniu dokonały kradzieży kosmetyków o łącznej wartości 43 zł na szkodę Jeronimo Martins Polska S.A., tj. o czyn z art. 119 § 1 k.w. Postanowieniami z dnia 09.12.2020 r. wydanymi w dwóch odrębnych sprawach, na podstawie art. 21 § 1 u.p.n. wszczęto postępowania wobec ww. nieletnich o popełnienie ww. czynu karalnego.

Oceń zaistniałą sytuację. Czy sprawy nieletnich mogą być połączone do wspólnego rozpoznania i rozstrzygnięcia? Jakie środki sąd rodzinny może zastosować w takiej sprawie? Czy nieletni lub jego rodzice mogą być w takiej sprawie obciążeni kosztami postępowania?

2. Paweł P. wyrokiem Sądu Rejonowego w T. z dnia 26.07.2018 r. został uznany winnym występku z art. 207 § 1 k.k. i za to skazany na karę pozbawienia wolności 10 miesięcy z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres 4 lat. Ponadto sąd zobowiązał oskarżonego w okresie próby do powstrzymywania się od nadużywania alkoholu i zapewnienia spokojnego bytu konkubinie Justynie W., jak też oddał oskarżonego w okresie próby pod dozór kuratora. Kurator zawodowy złożył wniosek o zarządzenie wykonania kary warunkowo zawieszanej wobec skazanego – na podstawie art. 75 § 1a k.k. Z uzasadnienia wniosku wynika, że skazany uchyla się od nałożonych na niego przez sąd obowiązków probacyjnych – nadużywa alkoholu i zakłóca spokój pokrzywdzonej, niszczy sprzęty domowe. Na posiedzeniu konkubina skazanego odmówiła składania zeznań, a w wyjaśnieniach swych skazany zapewnił, że nie nadużywa alkoholu i nie grozi niczym pokrzywdzonej, z którą obecnie już nawet nie mieszka.

Oceń zaistniałą sytuację. Jak powinien postąpić sąd? Czy dopuszczalne w takiej sytuacji byłoby przesłuchanie kuratora, który przed złożeniem wniosku rozmawiał z konkubiną skazanego o ich sytuacji domowej?

**POSTĘPOWANIE KARNE, W SPRAWACH O WYKROCZENIA, KARNE SKARBOWE,
W SPRAWACH NIELETNICH ORAZ PRAWO KARNE WYKONAWCZE**

ZESTAW NR 44

1. Marek B. wyrokiem nakazowym Sądu Rejonowego w D. z dnia 08.05.2019 r. został uznany winnym przestępstwa z art. 284 § 3 k.k. i za to skazany na karę 4 miesięcy ograniczenia wolności z obowiązkiem wykonywania w tym czasie nieodpłatnej kontrolowanej pracy na cele społeczne w wymiarze 30 godzin w stosunku miesięcznym. W dniu 16.10.2019 r. kurator, na prośbę skazanego, złożył wniosek o zmianę formy wykonywania orzeczonej kary na potrącanie wynagrodzenia za pracę. Sąd wniosek uwzględnił i zmienił formę obowiązku wykonywania pracy orzeczonej wobec skazanego w ten sposób, że w miejsce obowiązku wykonywania w czasie kary nieodpłatnej kontrolowanej pracy na cele społeczne orzekł potrącanie 15% wynagrodzenia za pracę przez 4 miesiące – na rzecz Fundacji Pomocy Dzieciom Osieroconym, Bezdomnym i Niepełnosprawnym w R., przyjmując 20 godzin pracy na cele społeczne za równoważne 10% wynagrodzenia za pracę.

Oceń zaistniałą sytuację. Czy zmiana formy wykonywania kary ograniczenia wolności jest możliwa, a jeśli tak, to kiedy?

2. Sąd Rejonowy w K. skazał Piotra B. na karę 1 roku i 2 miesięcy pozbawienia wolności za czyn z art. 207 § 1 k.k. (znęcanie się nad żoną i małoletnimi dziećmi). Apelację od tego wyroku wniósł obrońca oskarżonego – co do kary. Po wyznaczeniu rozprawy przed sądem okręgowym, do sądu tego wpłynęło pismo oskarżonego nadane na pocztę, sporządzone na komputerze i podpisane imieniem i nazwiskiem oskarżonego, ale samymi dużymi literami, że cofa on apelację swojego obrońcy. Na rozprawie odwoławczej obrońca oświadczył, że podtrzymuje swoją apelację, bo pismo oskarżonego jest sfałszowane.

Oceń zaistniałą sytuację. Jakie czynności podejmie sąd odwoławczy?

3. W dniu 04.04.2020 r. Jan U. został ukarany mandatem karnym za czyn polegający na gromadzeniu się osób w miejscach publicznych – wbrew zakazowi. Jest to wykroczenie z art. 54 kw. W dniu 28.07.2020 r. ukarany Jan U. wystąpił do Sądu Rejonowego w N. wniosek o uchylenie ww. mandatu. Z uzasadnienia wniosku wynika, że mandat został na niego nałożony niesłusznie, bo nie brał udziału w żadnym zgromadzeniu.

Oceń zaistniałą sytuację. Jakie rozstrzygnięcie wyda sąd? Zaproponuj je.

**POSTĘPOWANIE KARNE, W SPRAWACH O WYKROCZENIA, KARNE SKARBOWE,
W SPRAWACH NIELETNICH ORAZ PRAWO KARNE WYKONAWCZE**

ZESTAW NR 45

1. Prawomocnym wyrokiem Sądu Rejonowego w G. z dnia 23.02.2018 r. Ryszard S. skazany został m.in. na karę 1 roku pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem wykonania na 3-letni okres próby. Jednocześnie sąd na mocy art. 72 § 1 pkt 1 k.k. zobowiązał skazanego do informowania sądu o przebiegu okresu próby. W postępowaniu wykonawczym sąd uwzględnił wniosek kuratora i określił, że obowiązek informowania sądu o przebiegu okresu próby nałożony na skazanego polegał będzie na przesyłaniu kuratorowi sądowemu przez skazanego pisemnych informacji o jego aktualnej sytuacji osobistej, zawodowej, zawierającej dodatkowo oświadczenie, czy toczy się przeciwko niemu jakiegokolwiek postępowanie karne – raz na 6 miesięcy, przy czym pierwsza informacja winna wpłynąć do kuratora do dnia 15.02.2019 r., a ostatnia nie później niż do dnia 03.02.2021 r. Skazany złożył zażalenie na to postanowienie i podniósł, że wyjeżdża za granicę do pracy i nie ma czasu na korespondowanie z kuratorem tak często.

Oceń prawidłowość rozstrzygnięcia sądu i dopuszczalność zażalenia skazanego. Jaki będzie dalszy tok postępowania?

2. Do Sądu Rejonowego w I. wpłynął akt oskarżenia przeciwko Henrykowi C. o czyny z art. 207 § 1 k.k. oraz art. 245 k.k. Po wyznaczeniu rozprawy z odległym terminem do sądu wpłynęło pismo żony oskarżonego (pokrzywdzonej w sprawie), w którym oświadczyła ona, że będzie działać jako oskarżyciel posiłkowy oraz że wnosi o zastosowanie wobec oskarżonego środka zapobiegawczego w postaci natychmiastowego opuszczenia lokalu zajmowanego z pokrzywdzonymi, bo grozi jej śmiercią i nadal się zneęca psychicznie nad rodziną. Do pisma załączone zostało nagranie z telefonu komórkowego, na którym oskarżony rzeczywiście grozi pokrzywdzonej, że „*ją załatwi, jak nie odmówi zeznań na policji i w sądzie*”. Sąd na posiedzeniu, bez zawiadamiania i bez udziału stron, zastosował wobec oskarżonego środek zapobiegawczy w postaci nakazu okresowego opuszczenia lokalu zajmowanego wspólnie z pokrzywdzonymi. W zażaleniu na to postanowienie obrońca podniósł, że jest ono bezzasadne, bo w sprawie nie zachodzi uzasadniona obawa, że oskarżony ponownie popełni przestępstwo z użyciem przemocy wobec żony, gdyż wyprowadził się do swej matki, a nagranie żony zostało już wykorzystane do postawienia oskarżonemu jednego z zarzutów.

Oceń zasadność zażalenia obrońcy. Jaką decyzję może podjąć sąd odwoławczy w tej sprawie?

3. Do Sądu Rejonowego w J. w dniu 24.10.2019 r. wpłynęły materiały dotyczące nieletniego Macieja M. (lat 12), któremu zarzucono, że od początku roku szkolnego, na terenie szkoły podstawowej oraz poza nią zneęcał się fizycznie i psychicznie nad Piotrem M., Patrykiem Z. i Szymonem A. w ten sposób, że ubliżał im wulgarnie, wykręcał im boleśnie ręce, łapał ich od tyłu i dusił, bił, zaczepiał, wyśmiewał, niszczył im podręczniki, zabierał im rzeczy osobiste i poniżał ich, kierował pod ich adresem wyzwiska, tj. takie zachowanie, które wykazuje przejawy demoralizacji. Postanowieniem z dnia 30.10.2019 r. wydanym na podstawie art. 21 § 1 u.p.n. sąd rodzinny wszczął postępowanie wobec nieletniego Macieja M. o demoralizację. Po przeprowadzeniu rozprawy sąd rodzinny stwierdził, że nieletni swoim zachowaniem wykazuje przejawy demoralizacji i zastosował wobec niego środek wychowawczy w postaci nadzoru kuratora sądowego, a nadto zobowiązał nieletniego do należytego wykonywania obowiązków szkolnych, właściwego zachowania w szkole oraz kontaktu z psychologiem.

Czy sąd rodzinny może zmienić środek wychowawczy, gdyby nieletni uchylał się od wykonania nałożonych na niego obowiązków? Jeśli tak, jakie czynności sądu musiałyby poprzedzić taką zmianę?

**POSTĘPOWANIE KARNE, W SPRAWACH O WYKROCZENIA, KARNE SKARBOWE,
W SPRAWACH NIELETNICH ORAZ PRAWO KARNE WYKONAWCZE**

ZESTAW NR 46

1. Michał Z. został skazany wyrokiem Sądu Rejonowego w B. na karę łączną 8 miesięcy pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem wykonania tej kary na okres próby 3 lat. Postanowieniem Sądu Rejonowego w B. została zarządzona do wykonania ww. kara pozbawienia wolności. Karę tą Michał Z. rozpoczął odbywać w dniu 21 maja 2015 roku. Następnie Sąd Okręgowy w R. postanowieniem z dnia 12.10.2015 r. udzielił skazanemu warunkowego przedterminowego zwolnienia z odbycia reszty kary pozbawienia wolności. Warunkowe przedterminowe zwolnienie zostało dowołane postanowieniem Sądu Okręgowego w T. z dnia 20.01.2017 r. Dnia 09.03.2017 r. do Sądu Rejonowego w B. wpłynął wniosek skazanego o odroczenie wykonania kary pozbawienia wolności na okres 6 miesięcy, wynikającej z wyroku Sądu Rejonowego w B. W uzasadnieniu skazany podał, że nie może obecnie wykonywać kary ze względu na to, że leczy się psychiatrycznie.

Jak sąd powinien postąpić z wnioskiem skazanego? Który sąd będzie właściwy do rozpoznania sprawy?

2. Do Sądu Rejonowego w K. wpłynęły materiały dotyczące nieletniego Filipa M. (lat 15), któremu zarzucono, że w dniu 10.12.2019 r., na terenie szkoły podstawowej, będąc w towarzystwie kilku uczniów, przy użyciu zapalniczki podpalił rozpylony dezodorant w pobliżu twarzy uczennicy Natalii W., co spowodowało u niej zaczerwienienie i osmolenie twarzy oraz podpalenie kosmyków włosów, tj. takie zachowanie, które wykazuje przejawy demoralizacji. Postanowieniem z dnia 16.01.2020 r. wydanym na podstawie art. 21 § 1 u.p.n. sąd rodzinny wszczął postępowanie wobec nieletniego Filipa M. o demoralizację. Po przeprowadzeniu rozprawy sąd rodzinny stwierdził, że nieletni swoim zachowaniem wykazuje przejawy demoralizacji i zastosował wobec niego środek wychowawczy w postaci upomnienia.

Jakie inne środki sąd rodzinny mógł zastosować w tej sprawie? Czy takie upomnienie jest środkiem zaskarżalnym, a jeśli tak, to jakim środkiem odwoławczym i komu przysługującym? Czy nieletni może być obciążony kosztami postępowania?

3. Na rozprawie przed Sądem Rejonowym w M., przeciwko Stefanowi M. – oskarżonemu z art. 226 § 1 k.k. i art. 234 k.k., w trakcie składania wyjaśnień przez oskarżonego, przewodniczący składu orzekającego nabrał podejrzeń, że oskarżony nagrywa bez zgody sądu przebieg rozprawy bliżej nieustalonym urządzeniem. Przewodniczący zapytał oskarżonego, czy nagrywa on przebieg rozprawy. Oskarżony kategorycznie zaprzeczył, ale po chwili wyciągnął z rękawa marynarki telefon komórkowy i oświadczył, że właśnie chciałby złożyć wniosek o nagrywanie przebiegu rozprawy – zarówno dźwięku, jak i obrazu. Prokurator i oskarżyciel posiłkowy sprzeciwili się wyrażeniu takiej zgody, argumentując to nielojalnością oskarżonego i jego pieniaczym traktowaniem organów procesowych. Przewodniczący jednak zarządzeniem wyraził zgodę tylko na utrwalenie przez oskarżonego przebiegu rozprawy za pomocą urządzenia rejestrującego dźwięk (telefonem komórkowym) oraz poinformował oskarżonego, że strona może nagrywać jedynie dźwięk, nie ma natomiast możliwości nagrywania obrazu przebiegu rozprawy.

Oceń zaistniałą sytuację. Czy procedowanie z wnioskiem oskarżonego było prawidłowe?

**POSTĘPOWANIE KARNE, W SPRAWACH O WYKROCZENIA, KARNE SKARBOWE,
W SPRAWACH NIELETNICH ORAZ PRAWO KARNE WYKONAWCZE**

ZESTAW NR 47

1. Do Sądu Rejonowego w N. w dniu 20.04.2020 r. wpłynął akt oskarżenia przeciwko Grzegorzowi R., oskarżonemu o przestępstwo z art. 207 § 1 k.k. W toku postępowania przygotowawczego prokurator zastosował wobec ww. podejrzanego środki zapobiegawcze w postaci dozoru Policji oraz zakazu kontaktowania się z pokrzywdzoną Sylwią R. i zakazu zbliżania się do niej na odległość mniejszą niż 5 metrów, a także nakazu opuszczenia lokalu mieszkalnego zajmowanego wspólnie z pokrzywdzoną. Do sądu w dniu 28.04.2020 r. wpłynął wniosek pełnomocnika oskarżycielki posiłkowej Sylwii R. o dalsze przedłużenie wobec oskarżonego środka zapobiegawczego w postaci nakazu opuszczenia lokalu mieszkalnego zajmowanego wspólnie z pokrzywdzoną.

Czy sąd może rozstrzygać o dalszym stosowaniu nakazu opuszczenia lokalu po wpłynięciu aktu oskarżenia? Jeśli tak, czy środek taki ma charakter terminowy? Czy konieczna jest inicjatywa stron w tym przedmiocie?

2. Sąd Rejonowy w L. skazał wyrokiem z dnia 19 grudnia 2018 r. Stanisława R. za czyn z art. 244 k.k. i inne na karę grzywny w wymiarze 100 stawek dziennych, ustalając jedną stawkę dzienną na kwotę 20 zł. Postanowieniem z dnia 13.11.2019 r., Sąd Rejonowy w L. zamienił skazanemu grzywnę na pracę społecznie użyteczną w wymiarze 10 miesięcy z obowiązkiem wykonywania w tym czasie nieodpłatnej, dozorowanej pracy na cele publiczne w wymiarze 24 godzin w stosunku miesięcznym. Skazany oświadczył kuratorowi, że nie wyraża zgody na wykonywanie pracy społecznie – użytecznej. Kurator złożył wniosek w przedmiocie zamiany grzywny na karę zastępczą.

Jak sprawę powinien rozstrzygnąć sąd?

3. Do Sądu Rejonowego w K. wpłynęły materiały dotyczące nieletniej Kariny M. (lat 16), której zarzucono, że w bliżej nieustalonym dniu przed 11.03.2019 r., znieważyła Agatę C. i Mariana T. jako nauczycieli Publicznej Szkoły Podstawowej w S., rozpowszechniając za pośrednictwem komunikatora „Messenger” zdjęcie pokrzywdzonych, które wcześniej przerobiła, umieszczając fotografie ich twarzy na zdjęciu z internetowej strony pornograficznej, tj. czyn z art. 216 § 2 k.k. Po przeprowadzeniu rozprawy sąd rodzinny stwierdził, że nieletnia popełniła czyn karalny w sposób wyżej opisany i zastosował wobec niej środek wychowawczy w postaci nadzoru kuratora sądowego, a nadto kosztami postępowania, w tym za nadzór kuratora sądowego, obciążył nieletnią i jej rodziców.

Czy sąd rodzinny mógł umorzyć opisane postępowanie? Kiedy nieletni lub jego rodzice mogą być obciążeni kosztami postępowania? Jakie środki odwoławcze tutaj służą i komu?

**POSTĘPOWANIE KARNE, W SPRAWACH O WYKROCZENIA, KARNE SKARBOWE,
W SPRAWACH NIELETNICH ORAZ PRAWO KARNE WYKONAWCZE**

ZESTAW NR 48

1. Mieczysław P. stał pod zarzutem popełnienia przestępstwa z art. 248 § 2 k.k. i 286 § 1 w zw. z art. 36 k.k. z 11 lipca 1932 r. w zw. z art. 2 ust. 1 i art. 3 ustawy z dnia 18.12.1998 r. o Instytucie Pamięci Narodowej - Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu (Dz. U. Nr 155 poz. 1016 z późn. zmianami). Dnia 22 października 2018 r. córka oskarżonego Anna B. złożyła wniosek o udostępnienie jej do wglądu akt sprawy przeciwko jej ojcu. Okazało się jednak, że oskarżony Mieczysław P. w dniu 29 września 2018 roku zmarł.

Czy akta mogły być córce oskarżonego udostępnione w zaistniałej sytuacji? Komu w ogóle można udostępnić akt sprawy sądowej? W jakiej formie zapada decyzja i czy jest ona zaskarżalna?

2. Wyrokiem Sądu Rejonowego w O. z dnia 27.01.2015 r. Tomasz M. został skazany na karę 1 roku pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem wykonania tej kary na okres próby 3 lat, za czyn z art. 158 § 1 k.k. Dnia 07.02.2018 r. kurator złożył wniosek o zarządzenie wykonania kary wobec skazanego, gdyż wyjechał on z kraju, uniemożliwiając wykonywanie dozoru. Sąd ustalił jednak, że wprawdzie skazany opuścił swoje miejsce zamieszkania i nie kontaktuje się ze swoim kuratorem, to jednak brak informacji, by naruszał porządek prawny.

Jakie rozstrzygnięcie może nastąpić w takim przypadku? Czy na ewentualną odmowę uwzględnienia wniosku kuratorowi służy zażalenie?

3. Sędzia Sądu Rejonowego w R., po zapoznaniu się z aktami sprawy przeciwko Jerzemu R., obwinionemu z art. 124 § 1 k.w. i jego wnioskiem z dnia 10.07.2019 r. o sprostowanie protokołu rozprawy z dnia 14.06.2019 r. i po wysłuchaniu protokolanta tej rozprawy, zarządzeniem z dnia 30 września 2019 r. odmówił sprostowania tego protokołu. Zarządzenie zostało doręczone obwinionemu z pouczeniem: „Na powyższe zarządzenie zażalenie nie przysługuje”. Obwiniony jednak zażalenie na to zarządzenie złożył, zarzucając pominięcie w protokole istotnych treści bądź nawet sfalszowanie jego treści.

Oceń zaistniałą sytuację. Czy procedowanie z wnioskiem obwinionego było prawidłowe? Oceń dopuszczalność zażalenia obwinionego. Jak będzie wyglądało dalsze z nim procedowanie?

**POSTĘPOWANIE KARNE, W SPRAWACH O WYKROCZENIA, KARNE SKARBOWE,
W SPRAWACH NIELETNICH ORAZ PRAWO KARNE WYKONAWCZE**

ZESTAW NR 49

1. Do Sądu Rejonowego w P. w dniu 11.12.2019 r. wpłynął wniosek Prokuratora Rejonowego w P. przeciwko Grzegorzowi R., podejrzanemu z art. 190a § 1 k.k. i inne, o umorzenie postępowania i zastosowanie środka zabezpieczającego w postaci umieszczenia w zakładzie psychiatrycznym. Sąd postanowieniem z dnia 08.04.2020 r. dopuścił dowód z nowej opinii biegłych lekarzy psychiatrów oraz biegłej psycholog celem ustalenia stanu zdrowia psychicznego Grzegorza R. w czasie zarzucanego mu czynu oraz jego aktualnego stanu zdrowia psychicznego, czy stan psychiczny pozwala podejrzanemu na uczestniczenie w postępowaniu karnym w charakterze strony oraz prowadzenie obrony w sposób samodzielny i rozsądny, czy w związku z aktualnym stanem zdrowia zachodzi uzasadnione prawdopodobieństwo, że oskarżony ponownie popełni taki czyn w przyszłości. Dowód z opinii biegłych nie został przeprowadzony. Ustalono bowiem, że podejrzany nie zamieszkuje pod wskazanym adresem, nie kontaktuje się z rodziną, najprawdopodobniej przebywa w Holandii, a termin jego powrotu do kraju nie jest znany.

Czy i jak w takiej sytuacji będzie się toczyło postępowanie?

2. Sąd Rejonowy w S. jako sąd rodzinny zobowiązał rodziców nieletniego Szymona W. (lat 14) do naprawienia w całości szkody wyrządzonej przez nieletniego podczas kradzieży sklepowej w sklepie „Piotr i Paweł”. Do zapłaty mieli 420 zł. Rodzice nieletniego szkody nie naprawili w określonym im terminie, Sąd rodzinny wymierzył im karę pieniężną w wysokości 1.000 złotych za uchylenie się od wykonania obowiązków nałożonych na nich przez sąd. Rodzice nieletniego złożyli na to ukaranie zażalenie, podnosząc, że w dobie pandemii koronawirusa COVID-19 jedyny żywiciel rodziny (ojciec nieletniego) stracił stałą pracę i ma pracę tylko dorywczą, a do zażalenia załączyli dowód uiszczenia części zapłaty na rzecz pokrzywdzonego sklepu (120 zł). Wnieśli o uchylenie zaskarżonego postanowienia i zniesienie nałożonego na nich obowiązku.

Oceń zaistniałą sytuację, prawidłowość orzeczenia i zasadność zażalenia rodziców nieletniego. Jak w takiej sytuacji będzie się toczyło postępowanie?

3. W dniu 09.12.2019 r. wpłynął do Sądu Rejonowego w T. akt oskarżenia przeciwko Sławomirowi B. o czyn z art. 245 k.k. w zw. z art. 12 § 1 k.k. i inne (k. 149). Przez ponad rok przewód sądowy się nie rozpoczął z różnych przyczyn, mimo wielokrotnych prób wyznaczenia terminu. W toku postępowania sądowego oskarżony korzystał z pomocy obrońcy z wyboru, który ostatecznie wypowiedział mu upoważnienie do obrony. Było tak, mimo że już w akcie oskarżenia oskarżony był wskazywany jako osoba utrzymująca się ze świadczenia pielęgnacyjnego w kwocie 1.500 zł. Na rozprawie w dniu 11.01.2021 r. oskarżony zaraz po wywołaniu sprawy oświadczył, że w tej sprawie należy mu się obrońca z urzędu, więc wnosi o jego wyznaczenie z uwagi na to, że sam nie potrafi się bronić, a pokrzywdzona Katarzyna B. jest jego była żoną, która bardzo go gnębi z każdej strony, a wcześniej miał adwokata z wyboru, a teraz go nie ma, bo Katarzyna B. napisała skargę na niego. Utrzymuje się z zasiłku pielęgnacyjnego na matkę w wysokości ok. 1.600 zł, z czego musi zapłacić alimenty w wysokości 1.400 zł. Na życie zostaje mu 200 zł z haczykiem. Po wysłuchaniu stron sąd nie uwzględnił wniosku oskarżonego. Oskarżony oświadczył, że nie wyraża zgody na rozpoczęcie przewodu sądowego w takiej sytuacji, gdyż chciałby zaskarżyć postanowienie o odmowie ustanowienia obrońcy z urzędu.

Oceń zaistniałą sytuację. Jak powinien postąpić sąd? Czy zapowiedź zaskarżenia ww. postanowienia rzeczywiście uniemożliwia rozpoczęcie przewodu sądowego? Czy sąd mógłby prowadzić rozprawę, gdyby uwzględnił wniosek oskarżonego?

**POSTĘPOWANIE KARNE, W SPRAWACH O WYKROCZENIA, KARNE SKARBOWE,
W SPRAWACH NIELETNICH ORAZ PRAWO KARNE WYKONAWCZE**

ZESTAW NR 50

1. Do Sądu Rejonowego w W. w dniu 16 lutego 2020 r. wpłynął prywatny akt oskarżenia przeciwko oskarżonemu Adamowi A. o czyn z art. 212 § 1 k.k. Przewód sądowy nie został rozpoczęty, ponieważ oskarżony z powodu choroby nie mógł stawiać się na termin rozprawy. Z opinii biegłego z zakresu medycyny sądowej wynikało, że oskarżony ze względu na stan zdrowia nie może brać udziału we wszelkich czynnościach procesowych, w tym stawiać się w sądzie. Stan taki potrwa jeszcze około 6 miesięcy.

Czy w takiej sytuacji postępowanie może się toczyć? Jaką decyzję powinien podjąć sąd? Czy jest ona zaskarżalna i przez kogo?

2. Mariusz F. wyrokiem Sądu Rejonowego w Z. z dnia 22.06.2018 r. został skazany z art. 279 § 1 k.k. na karę 12 miesięcy ograniczenia wolności z obowiązkiem wykonywania w tym czasie nieodpłatnej kontrolowanej pracy na cele społeczne w wymiarze 24 godzin w stosunku miesięcznym. W dniu 03.11.2020 r. kurator zawodowy złożył wniosek o zarządzenie wykonania zastępczej kary pozbawienia wolności wobec Mariusza F. W uzasadnieniu kurator wskazał, iż skazany uchyla się od odbywania kary ograniczenia wolności i pomimo pisemnego ostrzeżenia nie podjął pracy, jak również nie stawiał się na wezwanie kuratora. Sąd w dniu **07.12.2020 r.** zarządził wykonanie wobec skazanego 105 dni zastępczej kary pozbawienia wolności w miejsce nie wykonywanej ww. kary ograniczenia wolności. Postanowienie uprawomocniło się bez zaskarżania go przez strony. Pismem z dnia 04.01.2021 r. skazany zwrócił się do sądu o „ponowne rozpatrzenie jego sprawy co do odrobienia 105 dni zastępczej kary pozbawienia wolności”, przy czym podniósł, że:

- od 05.04.2020 r. zajmował się chorą matką, która była sparaliżowana (zawał mózgu), co potwierdzała załączona dokumentacja medyczna;
- w związku z powyższym nie mógł odbywać jakichkolwiek prac, gdyż musiał sam opiekować się matką non stop;
- jego matka zmarła **07.12.2020 r.**, co potwierdzał załączony odpis aktu zgonu.

Zarządzeniem z dnia 07.01.2021 r. skazany został wezwany do usunięcia braków formalnych pisma z dnia 4 stycznia 2020 r. poprzez wskazanie, czy jest to zażalenie na postanowienie z dnia 07.12.2020 r. o zarządzeniu wykonania zastępczej kary pozbawienia wolności, czy też – wniosek o zmianę lub uchylenie tego postanowienia wobec ujawnienia okoliczności nieznanych sądowi przy orzekaniu.

Oceń zaistniałą sytuację. Jak sąd powinien postąpić z pismem skazanego – w zależności od tego, co on odpisze? Czy będzie w ogóle możliwe uchylenie lub zmiana postanowienia z 07.12.2020 r.?

3. W dniu 30.01.2020 r. do Sądu Rejonowego w B. wpłynęło pismo obwinionej Danuty F. o wyznaczenie jej obrońcy z urzędu w sprawie o czyn z art. 66 § 1 pkt 1 k.w. W uzasadnieniu wniosku – obwiniona podnosi, że: jest w ciężkiej sytuacji materialnej, ma małe dochody i utrzymuje się z renty socjalnej, ma duże opłaty (węgiel, światło, woda, gaz, kanalizacja, śmiecie, opał, podatek, telefon, leki, środki chemiczne), utrzymuje się sama, rodzeństwo żyje swoim życiem, a rodzice już nie żyją. Obwiniona nie podała, jakie osiąga stałe dochody (nie wskazała kwoty renty socjalnej), ani nie wskazała, jakie są jej wydatki, których ma być tak dużo. Z akt wynikało też, że nie jest ona osobą samotną i pozostaje na utrzymaniu konkubenta.

Oceń zaistniałą sytuację. Kto rozpozna wniosek obwinionej? Jaka może być decyzja i czy jest ona zaskarżalna w zależności od formy lub treści? Jaki sąd byłby właściwy do rozpoznania zażalenia, gdyby obwinionej odmówiono wyznaczenia obrońcy?